

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77. Redaktor przyjmuje od godz. 8-ej — 7-ej wieczorem. Cena 20 groszy. Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 22-222. Tel. nocny 144-44, Nr. konta P.K.O. 66.155 64-730

Hitlerowcy gdańscy-potulne baranki

Nie ruszą polskich obywateli ani polskiego mienia, respektować będą prawa Rzeczypospolitej i szanować konstytucję

Twierdzą, że nie zamierzają dokonać Anschlussu wolnego miasta do Rzeszy

GDĄSK, 15 maja. (PAT.) — Pismo hitlerowskie „Der Vorposten“ wypuściło dziś nadzwyczajne wydanie, w którym m. in. ogłasza komunikat treści następującej:

„Podczas rozmowy WYSOKIEGO KOMISARZA LIGI NARODÓW p. Rostinga, która dziś odbyła się u niego w domu Z PRZEDSTAWICIELAMI PARTJI NARODOWO-SOCJALISTYCZNEJ W GDĄSKU

dr. Rauschnigiem i A. Foersterem oświadczyli oni, że partja narodowo-socjalistyczna w Gdańsku również i w wypadku objęcia rządów w Wolnym Mieście jest przejęta życzeniem PRZYJAZNEGO POROZUMIENIA SIĘ Z POLSKĄ i gotowa jest ze swej strony zrobić wszystko, aby BEZPIECZEŃSTWO POLSKICH OBYWATELI I POLSKIEGO MIENIA BYŁO OCHRONIONE.

Pozatem partja jest całkiem zdecydowana ściśle

RESPEKTOWAĆ ISTNIEJĄCE UMOWY I OPARTE NA NICH PRAWA POLSKI

i wreszcie, że partja UTRZYMYWAĆ BĘDZIE LOJALNIE KONSTYTUCJĘ, zagwarantowaną przez ligę narodów. Wysoki komisarz ligi narodów, jak głosi komunikat, przyjął te oświadczenia z zadowolaniem do wiadomości.

Tel. Union donosi z Gdańska, że przywódca hitlerowców gdańskich Foerster oświadczył w wywiadzie korespondentowi „N. Zürcher Zeitung“ co następuje:

Obawy pewnych kół polskich, jakoby hitlerowcy zamierzali dokonać Anschlussu Gdańska do Niemiec są bezpodstawne.

Obrona żydów na terenie Gdańska

GDĄSK, 15.5. (IS). — Komisarz generalny Rzplitej Polskiej w Gdańsku dr. Papee odbył z wysokim komisarzem ligi narodów p. Rostingiem rozmowę na temat ochrony mniejszości żydowskiej na terenie w. m. Gdańska.

BERLIN, 15 maja. (PAT.) — Władze berlińskie wydały zarządzenie, mocą którego szkołom niemieckim nie wolno udzielać zniżek w opłatach szkolnych dla dzieci pochodzenia żydowskiego.

Mandat angielski nad Gdańskiem?

Wzburzona ostatnimi wystąpieniami niemieckimi izba gmin domaga się zwołania najwyższej rady państw koalicji

Wszyscy oczekują w naprężeniu mowy kanclerza Hitlera w Reichstagu

LONDYN, 15 maja. (Pat.) — W izbie gmin złożono dzisiaj pod adresem rządu interpelację wskazującą na panujące tu wzburzenie. Jedno z zapytań brzmiało:

„Czy Wielka Brytania gotowa jest przyjąć mandat nad Gdań-

skiem?“ Minister John Simon uspokajał zdenerwowanych posłów i oświadczył, że konstytucja Gdańska mandatu nie przewiduje.

Inna interpelacja dotyczyła zwołania najwyższej rady

państw sojuszniczych i sprzymierzonych wobec wspólnych interesów obrony ententy przed Niemcami. Min. Simon odpowiedział, że w razie potrzeby będzie to wzięte pod uwagę.

Trzecia interpelacja dotyczyła oświadczenia ministra lorda Hailshama

na temat sankcji w stosunku do Rzeszy. Interpelanci zapytali Simona, czy gabinet solidaryzuje się z tem oświadczeniem i czy stanowi ono wyraz przeko-

nań całego gabinetu brytyjskiego.

Sir Simon odpowiedział, że zasadniczo niema żadnych wątpliwości co do twierdzącej odpowiedzi na to pytanie, ale ze względu na jego ważkie znaczenie wolałby aby interpelacja złożona została formalnie, na

piśmie i rządowi dany był odpowiedni czas na odpowiedź.

Przypuszczają tu, że Simon rezerwuje sobie zajęcie definitywnego stanowiska w tej sprawie na czwartek, po mowie Hitlera w Reichstagu, której oczekują tu z największym naprężeniem.

„Nazi“ nasłani z Niemiec

chcą wywołać przewrót hitlerowski w Austrii

WIEN, 15 maja. (Pat.) — Rząd austriacki planuje wydanie nowych surowych zarządzeń celem zapobieżenia ekscesom narodowych socjalistów. Wydany ma być ogólny zakaz noszenia odznak partyjnych, zamierzone jest również rozwiązanie oddziałów szturmowych i bojówek narodowo-socjalistycznych.

Wezorem w Wiedniu aresztowano 530 demonstrantów, między którymi było 400 narodowych socjalistów. Znaczny procent aresztowanych stanowili obywatele Rzeszy niemieckiej. Dzienniki przypuszczają, że ludzie ci zostali nasłani z Niemiec celem wywołania zamieszek w Austrii.

WIEN, 15.5. (PAT.) — Donoszą z Innsbrucka, że władze austriackie mają zamiar wydalić 50 studentów niemieckich, studiujących w Innsbrucku za udział w ostatnich demonstracjach narodowo-socjalistycznych. Kilku studentów już wydano.

Prasa wiedeńska donosi, że centralny organ hitlerowców niemieckich „Völkischer Beobachter“ zo-

stał zakazany na terenie Austrii za umieszczenie artykułów atakujących austriacki rząd związkowy.

Wezorem wieczorem w Brzozowie pod Lwowem został ranny śmiertelnie wystrzałem śrutowym z dubeltówki Jan Chudzik, b. sekretarz Romana Dmowskiego. Chudzik zmarł

na miejscu. Jednocześnie odniósł rany emerytowany major Władysław Owoc, sekretarz powiatowy Stronnictwa Narodowego. Zamach został wykonany przez nieznaną sprawcę po kolacji u księdza proboszcza Dutkiewicza, na której obecny

był poseł Rymar (Str. Nar.) Napadu dokonano w chwili, gdy goście rozchodzili się z plebanji. Twierdzą, że był on aktem zemsty osobistej, gdyż Owoc i Chudzik prowadzili prywatne biuro porad prawnych i na temle mieli różne zatargi osobiste.

Sekretarz Dmowskiego zabity

Tajemnicze strzały do działaczy Stronnictwa Narodowego

LWÓW, 15 maja. (Tel. wł. „Głosu Porannego“) —

Wczoraj w Warszawie: Korespondent „Głosu Porannego“ telefonuje z Warszawy: Adw. adw. Mieczysław Ettlinger i Woźniakowski przystąpili wczoraj do opracowywania skargi kasacyjnej w sprawie Gorgonowej

Jutro udaje się do Krakowa trzeci obrońca dr. Axer. Skarga kasacyjna powoła się przedewszystkiem na błędą redakcję pytań, następnie na ograniczenie uprawnień obrony podczas procesu krakowskiego, dalej na dokonywanie oceny świadków przez trybunał, wreszcie zawierać będzie kilka drobnych uchybień. W Sądzie Najwyższym prawdopodobnie sprawa Gorgonowej trafi na koniec lipca.

Bojkot okrętów niemieckich

Żydowska akcja w porcie nowojorskim

NOWY JORK, 15 maja. (Pat.) Żydzi nowojorscy zorganizowa-

li energiczną propagandę przeciwko niemieckim linjom okrętowym i przeciwko stosunkom handlowym z Niemcami wogóle. W tych dniach przed biurami Hamburg - America Line i North German Lloyd pojawiły się pikiety z plakatami, wzywającymi do bojkotowania niemieckich linii okrętowych.

Bojkot zorganizowany został przez grupę oficerów armji amerykańskiej żydowskiego pochodzenia, na których czele stoi płk. rezerwy Levis Landes.

Przeciwko auto dafce

BUDAPESZT, 15 V. (PAT.) Na posiedzeniu izby poseł Pakots, literat, oświadczył w związku z paleniem książek w Niemczech, że wszyscy literaci węgierscy odwracają się z pogardą i wstrętem od tych aktów barbarzyństwa. Z powodu tego oświadczenia przewodniczący izby przywołał posła Pakotsa do porządku.

Losy Gdańska

Za niecałe 2 tygodnie, 28 b. m. odbyć się mają wybory do „Volks tagu” gdańskiego. Jednak już teraz, uprzedzając wyniki tych wyborów, hitlerowcy wszczęli akcję, analogiczną do tej, jaką w Niemczech rozwinął Hitler — po wyborach do Reichstagu. Uczynili zamach na związki zawodowe, spróbowali ovladnąć redakcję pisma socjalistycznego — słowem zaczęli postępować tak, jakby już było po wyborach do Volkstagu i jakby już mieli większość.

Zniecierpliwienie gdańskich hitlerowców ma uzasadnienie w tym, że nie byli pewni, czy 28-go uda się im zdobyć absolutną większość. Aby więc zabezpieczyć się z góry, postanowili już teraz sterroryzować swych przeciwników, wyrwać z rąk marksistowskich związki zawodowe, unieruchomić akcję prasową przeciwnego obozu.

Bezspornie tkwi w tej akcji naruszenie konstytucji wolnego miasta, zgwałcenie prawa swobodnego zrzeszania się, wprowadzenie pierwiastka terrorystycznego.

Wysuwa się przedewszystkiem pytanie: kto jest w pierwszej mierze upoważniony do baczania, aby na terenie wolnego miasta nie działy się rzeczy, naruszające swobodę obywatelską i bezpieczeństwo publiczne?

Tą instancją jest liga narodów. Artykuł 193 traktatu wersalskiego postanawia: „Konstytucja w m. Gdańska znajdować się będzie pod gwarancją ligi narodów”.

To też trafny instynkt wykazali robotnicy gdańscy, gdy przedewszystkiem od wysokiego komisarza ligi, p. Rostinga zażądali, aby przeciwdziałał akcji bojówek hitlerowskich, mającej wyraźne cechy łamania konstytucji, której gwarantorem jest liga narodów.

Dotychczas wypadki w Gdańsku mają charakter rozgrywki wewnętrznej niemieckich partii politycznych — i póki tak jest, Polska załmuje postawę baczności i czujnego obserwatora tego, co się w Gdańsku dzieje. Interwencji ze strony naszej w wewnętrzne zmagania niemieckich partii gdańskich — od so cjalizmu po hitlerizm — sytuacja nie wymaga.

Oczywiście sprawa przedstawiałaby się inaczej, gdyby akcja, podjęta przez bojówki hitlerowskie w Gdańsku, znajdujące się pod kierownictwem Berlina, zwracała się bądź przeciw bezpieczeństwu polskich obywateli, bądź też instytucji polskich w Gdańsku, a więc gdyby wypadki wykroczyły poza stery wewnętrzno — polityczną wolnego miasta i poczęły narażać na szwank autorytet i interes Polski, oraz groziły władzom ligi w wolnym mieście. Wówczas Polska mogłaby być wezwana przez czynniki mierzające do interwencji, być może wespół z innymi mocarstwami.

W obecnym stadium na ligę narodów i jej organy spada obowiązek powstrzymania naporu metod hitlerowskich na życie wewnętrzno-polityczne w Gdańsku.

E. P.

Łódzki zwolennik auto-da-fe

Palenie w Niemczech dzieł wybitnych autorów niemieckich ze słynną powieścią „Na Zachodzie bez zmian” Remarque’a na czele wywołało oburzenie całego kulturalnego świata. Trudno wprost pojąć, że barbarzyński system średniowieczny może być praktykowany w centrum Europy w drugiej ćwierci XX wieku. Tembardziej że nie chodzi tu o niszczenie jakichś mało wartościowych broszurek agitacyjnych zniechędzonych przez obóz hitlerowski partji, lecz o dzieła genialnych twórców i myślicieli, wielkich budowniczych współczesnej kultury europejskiej. Oprócz wymienionego już Remarque’a na stosach spalone zostały tomy Marksa i Kautsky’ego, Henryka Manna, Ernesta Gläsera i Eryka Kästnera, F. W. Förstera, prof. Zygmunta Freuda i Emila Ludwiga, znakomitych publicystów Teodora Wolffa i Jerzego Bernharda, Alfreda Kerra i in. Nawet w samych Niemczech gdzie jak wiadomo Hitler położył swą ciężką łapę na wydawnictwach, na łamach prasy u-

miarkowanej ukazały się głosy, wysuwające liczne zastrzeżenia co do tego rodzaju obskurantkich metod. obrońców fajerków z wartościowych książek poza granicami Rzeszy bodaj że niema. Wszędzie, we wszystkich organach opinii publicznej, nie wyłączając i polskich, napiętowano surowo te ogniste stosy godne dzikusów z głęb Afryki.

Aliści gloryfikatora niemieckich podpałań niespodziewanie znajdujemy w Łodzi w tygodniku „Prawda”, organie związku

wielkiego przemysłu. Artykułik swój p. t. „Palenie książek w Niemczech” rozpoczął autor od małego fałszerstwa, twierdząc że ofiarą płomieni pada literatura komunistyczna, gdy tymczasem z zamieszczonego powyżej wykazu widać, iż na stole znaleźli się pisarze, nie mający nic wspólnego z komunizmem. Anonimowy autor załatwił się z niemi wszystkimi rzezaltem. Zdaniem jego Remarque, Mann, Ludwig i Freud wraz ze swemi cennymi dziełami — to sprawy rewolucjoni-

zowania ducha i obyczajów, osłabiające i niszczące okowów i hamulców moralnych „działających w duszy każdego człowieka na korzyść uczuć szlachetnych, a przeciw instynktom zwierzęcym”. Twórcy ci — zdaniem „Prawdy”, — w powieści, poezji i na scenie zohydali i oczerniali „stary” porządek na świecie, propagowali wyuzdanie obyczajów, niepowściągliwość, a nawet w zbrodni pospolitej doszukiwali się „założeń artystycznych”.

Jak widzimy, autor tych uwag, rozprawił się krótko i po prostaku z przodującymi twórami literatury współczesnej. Nie znalazł ani jednego cieplejszego słowa np. dla Remarque’a, którego czytały miliony pod wszystkimi szerokościami geograficznymi i jeśli wpojona im została nienawiść do wojny, trudno powiedzieć, aby to było zabijanie uczuć szlachetnych i rozwijanie instynktów zwierzęcych. Albo pełne humanitarnych tendencji dzieła wybitnych pacyfistów, propagujących zgodne współżycie wszystkich ras i narodów. Czy te utwory miała na myśli „Prawda”, pisząc o ojcach i matkach, drżących na widok każdej książki i każdej karty zadrukowanego papieru, dostające się do ich domu, mogącej zasześcić zarazę wśród ich dorastających dzieci?

Remarque i Mannowie — to komuniści! Prof. Magnus Hirschfeld — to pornograf i fabrykant pigułek dla impotentów! Prof. Freud — to gorszyiciel i deprawator ludzkości pod pozorem seksuologii naukowej! Reszta — to conajmniej burzyciele obecnego idealnego ustroju społecznego. Przekrój twórczości duchowej Zachodu nie mający wprost przykładu w łonie oświeconych społeczeństw.

I takie bezceństwa znajdujemy nie w piśmie „zarazonym partyjnictwem”, lub redagowanym przez fanatycznych polityków, lecz w liberalnym organie przemysłowców łódzkich wśród których mogą się znaleźć ludzie rozmaitych przekonań, ale napewno niema nikogo, kto by stawał w obronie hitlerowskiej barbarji i to jej najohydniejszych przejawów.

Już
Pojutrze ciagnienie!!
Niechaj każdy spieszy po szczęśliwy
LOS
do największej w Polsce kolektury
J. WOLANOW
Łódź: Piotrkowska 11
Piotrkowska 72
Główna wygrana DWA MILJONY
Cena 1/4 zł. 10.— Konto P. K. O. 141795.

Okupacja czy blokada gospodarcza

Jakie sankcje mogą być zastosowane przeciw Niemcom?

W kołach genewskich mówi się, że z powodu rozbitcia przez Niemcy konferencji rozbrojenia, za czem pójdzie — wedle zarządzeń Neuratha — ich do zbrojenia, będą przeciw Niemcom zastosowane sankcje. Pytanie tylko, jakie: czy przewidziane w traktacie wersalskim za niedozwolone — poza przyznaniem — zbrojenia, czy wedle statutu ligi narodów.

Pamiętamy, jak w r. 1923 ówczesny rząd francuski Poincarégo, gdy Niemcy odmówiły zapłaty raty reparacyjnej, zastosował sankcje w postaci okupacji zagłębia Ruhry.

Dziś o takiej sankcji natury wojskowej myśleć nie można. Dziś Niemcy są członkami ligi narodów; dziś — silniej niż w r. 1923 — Anglja i Ameryka sprzeciwiłyby się sankcjom wojskowym z ramienia jednego państwa, tembardziej, że musiałby one z natury rzeczy być zastosowane w Nadrenji, ta zaś w związku z paktem lécarnieńskim, jest pod specjalną gwarancją Anglii.

pozostają więc tylko sankcje

na podstawie statutu ligi narodów, a to byłoby dla Niemców nawet niebezpieczniejsze, niż sankcje wojskowe. Jednym z zarządzeń ligi mógłby być bojkot towarów niemieckich. Czy liga narodów na taki krok zdecydowała się, nie można przesądzać; w każdym razie stanął on na porządku dziennym dyskusji publicznej w Anglii, gdzie mówią o wyłączeniu angielskim bojkocie towarów niemieckich jako karze za złamanie postanowień rozbrojenia — mówią nawet, że taki wniosek pojawił się w parlamencie i że ma szansę przyjęcia.

Sama dyskusja nad tą sprawą wywołała w Niemczech złośliwą irytację. Należy sobie

ŁÓDZ PIOTRKOWSKA
Klische 100
Szkła Grawerskie
Cenniki i Prospekty
Kopie i wykończony
Kopie i wykończony
Kopie i wykończony

uprzytomnić, że najsłabszą stroną rządu hitlerowskiego są sprawy gospodarcze, z którymi jeszcze mniej sobie poradzić umie, niż poprzednie rządy. Jeżeli teraz, w pełni lata, podaje się — prawdopodobnie za nisko — liczbę bezrobotnych na 5,3 milionów, znaczy to, że spadek w porównaniu z zimą jest minimalny. A przecież nadzieja, raczej obietnica dostarczenia pracy ściągająca do obozu Hitlera setki tysięcy robotników zrozpaczonych długotrwale nieraz bezrobociem.

Jakąż broń mają Niemcy przeciw bojkotowi? Jedyną jest groźba niepłacenia długów prywatnych. Ale ta groźba dotyczy więcej Ameryki, niż Anglii i w dodatku jest nieaktualna, ponieważ Niemcy na podstawie umowy t. zw. Stillhalten obecnie i tak długów nie płacą. Kraj, który jak Niemcy skazany jest na eksport, gdyż inaczej uduśliłby się, przez utratę choćby czasową tak ważnego rynku zbytu, jakim jest angielski, stanąłby przed ruiną i to byłoby niechwień końcem świetności hitlerowskiej.

„LUNA”
Dziś i dni następnych!
Początek o g. 4

Władca tłumów, król humoru **Vlasta Burian** w swym najlepszym kapitalnym filmie **Obraza Majestatu**
Ekscentryczne przygody nieśmiertelnego wesołka! Komizm sytuacji i mistrzowska w pomysłach gra Vlasty Buriana czynią z powyższego filmu dawno poszukiwane, uniwersalne lekarstwo na wszystkie codzienne kłopoty i troski. — Reż. Mac Fricz
Muz. Yara Blues. Film śpiewany i mówiony po czesku! **Nadprogram! Bilety ulgowe ważne!**

KINO-TEATR
PALACE
Dziś i dni następnych!
Początek o 4-ej
Passe-partouts i bilety wolnego rejsa do odwołania nieważne

Reżyserja: **Piotra Bułowa** oraz znakomitego reżysera **Abla GANCE’A**
BURLAK ARTEM
Wielki dramat filmowy podług powieści głośnego pisarza rosyjskiego **MAKSYMA GORKIJA**
W rolach głównych: **Helena Egorowa**, **Grzegorz Uwarow**, **Nikolaj Simonow**
w roli Burlaka — **Emil Gal**
Oryginalne pieśni rosyjskie w wykonaniu znanego **Nadwołżańskiego Chóru Opery Państwowej**
Nadpr.: Pierwsza sowiecka komedia dźwiękowa
ULICA WOPRZEK

Wiceminister Doleżał
wiceprzewodniczącym
komitetu ekono-
micznego Ligi

GENEWA, 15.5. (PAT) — Dziś rozpoczęła się sesja komitetu ekonomicznego ligi narodów. Na przewodniczącego na rok 1933 wybrano p. Stockiego (Szwajcarja), na wiceprzewodniczącego — wiceministra Doleżała.

Wojna Boliwji z Paragwajem
na stole obrad ligi narodów

GENEWA, 15.5. (PAT) — Dziś rozpoczęła się pod przewodnictwem delegata włoskiego 72 nadzwyczajna sesja rady ligi narodów, zwołana celem zajęcia stanowiska wobec konfliktu boliwijsko - para-

gwajskiego.

Na dzisiejszym posiedzeniu rada ograniczyła się do wysłuchania przedstawicieli stron.

Delegat Paragwaju oświadczył, że jego rząd wypowiadając wojnę Boliwji zdemaskował tylko stan wojenny istniejący od dłuższego czasu na skutek napaści boliwijskiej. Rząd Paragwaju jest w dalszym ciągu gotów zgodzić się na arbitraż. Paragwaj zmuszony był skończyć z pozorami pokoju, dzięki którym Boliwja mogła korzystać ze środków transportowych krajów sąsiednich. Wypowiedzenie

wojny powinno pociągnąć za sobą neutralność tych państw.

Delegat Boliwji ze swej strony oświadczył, że Paragwaj pogwałcił pakt. Wypowiedzenie wojny Boliwji jest manewrem, mającym na celu uniemożliwienie Boliwji, która nie ma dostępu do morza, zaopatrzenia się w krajach sąsiednich.

Komitet trzech ma przedstawić radzie ligi propozycje odnośnie natychmiastowego nałożenia embarga na eksport broni i do wysłania na miejsce konfliktu specjalnej komisji.

Para Jędrzejowska-Kehrling
otrzymała mistrzostwo Austrii w grze podwójnej
mieszanej przez losowanie

WIEDEŃ, 15.5. (PAT) — W czasie dzisiejszych rozgrywek tenisowych, na których obecny był prezydent Miklasch, odbyło się spotkanie w grze podwójnej pań. Para Jędrzejowska — Deutsch zwyciężyła parę Eisenmenger — Szapary 7:5, 6:3.

WIEDEŃ, 15.5. (PAT) — W ramach rozgrywek finałowych o mistrzostwo tenisowe Austrii odbyło się miało, poza spotkaniem Jędrze-

jowska — Deutsch przeciw Eisenmenger — Szepery, drugie spotkanie w grze podwójnej mieszanej pomiędzy parą francusko - amerykańską Brugnon — Jacobs a polsko - węgierską: Jędrzejowska — Kehrling. Spotkanie to nie doszło do skutku z powodu wyjazdu Brugnona. Wobec tego zarządzono losowa nie decydujące, która z tych par ma otrzymać mistrzostwo Austrii. Wygrała para Jędrzejowska - Kehrling.

Samborski zranił Damięckiego
Wypadek w czasie zdjęć filmowych

Z Warszawy donoszą: Nocy wczorajszej w atelier filmowym przy ul. Nowy Świat 19, miał miejsce dość przykry wypadek, który dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie przybrał groź-

niejszych rozmiarów.

We wspomnianem atelier nakręcany jest film dźwiękowy „Dzieje grzechu”. W pewnej chwili, gdy na Łukasza, którego gra znany aktor teatru Ateneum — Damięcki

Oszczędzasz
na właściwym miejscu,
jeśli chronisz swoje obuwie i
nosisz tani, prawdziwy obcas
gumowy

BERSON.

Będiesz na nim chodził
przyjemnie i elastycznie, o-
szczędzisz swoje nerwy, a bu-
ciki nie tracą należytej formy
Ceny znacznie niższe!

Wyrób krajowy.

— napada Pochroń, odtwarzany
przez Samborskiego, ten ostatni
tak nieszczęśliwie zbliżył rewolwer
do twarzy Damięckiego, że wy-
strzał ślepego ładunku dotkliwie
poranił twarz aktora, przyczem
okruszy ładunku, odbijając się ry-
koszetem, zraniły także grającą w
tymże filmie Lubieńską.

Matki, szykujcie pokarm dla armat!

„Pacyfizm jest wykreślony ze słownika niemieckiego“! --
mówi wicekanclerz Papen, wskrzeszając tradycje Wilhelma II

BERLIN, 15 maja. — Na manifestacji Stahlhelmu w Muenster wicekanclerz Papen wygłosił mowę, w której m. in. oskarżał zagranicę, że dąży ona do zupełnej wojskowej i moralnej izolacji Niemiec na terenie międzynarodowym.

„Naród niemiecki niemniej — mówił von Papen — bez obawy patrzy w przyszłość. Hitler w Reichstagu pokaże światu, że Niemcy tylko na krótką metę można pozbawić materialnymi środkami należnego im prawa do życia“.

Nawiązując do wystąpienia angielskiego ministra wojny Hailshama, wicekanclerz nazwał hipokryzją zwracanie się do ligi narodów o sankcje przeciwko Niemcom, którzy zdaniem jego — „nie czynią nic innego, jak tylko krwawo walczą moralnie przeciwko niemoralnym traktatom, podczas gdy liga narodów nie podjęła dotychczas nie wobec państw wszechznających istotnie wojnę.

W tych dniach wszyscy będziemy musieli postawić sobie pytanie, czego od nas wymaga zewnętrzna polityka. Przede wszystkim musimy wyjaśnić światu, dlaczego naród nie-

miecki, począwszy od 31 stycznia r. b.

wykreślił ze swego słownika pojęcie pacyfizmu.

Walka z pacyfizmem nie jest tym samym duchem, który ożywia pulki niemieckiej młodzieży pod Langenmarken. Reprezentanci tego ducha — to

żołnierze, bez względu na to, czy znajdują się w organizacjach szturmowych czy stahlhelmowych.

Między obu organizacjami istnieją jednak różnice celów, organizacje szturmowe są wprawdzie formacjami przepojonymi duchem militarnym,

działalność ich jednak skierowana jest raczej na wewnątrz.

Stahlhelm natomiast kontynuuje tradycje dawnej armji i podobnie jak ona musi być chroniony od wewnątrz — politycznych sporów, osłabiających siłę bojową i dyscyplinę“.

Między Stahlhelmem i oddziałami szturmowymi nie powinno istnieć inne współzawodnictwo, jak tylko służba dla dobra ojczyzny i narodu niemieckiego.

LONDYN, 15 maja. (Pat.) — Cała prasa londyńska z największym niepokojem komentuje mowę wicekanclerza Papena w Muensterze, oceniając wystąpienie wicekanclerza, jako pobrząkiwanie szablą i prowokowanie konfliktu.

Nastroj prasy jest podniecony,

jakby istotnie wojna wisiała już na włosku.

„New Chronicle“ oświadcza: „Matki niech szykują pokarm

dla armat“.

„Daily Express“ pod olbrzymim nagłówkiem zapytuje: — „Wojna, czy pokój?“.

W tym mniej więcej tonie pisze cała prasa londyńska.

LONDYN, 15.5. (PAT) — Popołudniowa prasa londyńska podtrzymuje nadal napięcie, jakie zdradza dzisiejsza prasa poranna. „Evening News“ zamieszcza w artykule wstępnym zatytułowany „Burza nad Europą“. „Evening Standard“ opatruje swój artykuł wstępnym tytułem „Chmury zwiastujące wojnę“. „Star“ pisze p. t. „Niemcy a pokój“. Ton wszystkich trzech tytułów jest jednakowy. Wszystkie te pisma biją na alarm z powodu mowy Papena i oskarżają Niemcy o wzniecanie pożogi wojennej w Europie.

„Star“ mówiąc o wystąpieniu Papena pisze: „Ze trzeba się cofnąć do dni z przed 1914 roku, aby znaleźć kogoś równie cynicznie brutalnego jak Papen“.

Pisma londyńskie stwierdzają, że również Stany Zjednoczone zaalarmowane są kryzysem rozbrojeniem wywołanym przez Niemcy.

Złamany człowiek

Anglik zatrzymał pociąg, aby nie jechać
razem z Rosenbergiem

LONDYN, 15.5. (PAT) — Jak stwierdza prasa, Rosenberg odjechał wczoraj z Londynu jako zupełnie zlamany człowiek. O ile przed tygodniem przybył on do Anglii pewny siebie, o tyle odjechał bez iluzji co do nastrojów społeczeństwa brytyjskiego wobec Hitlera. Na dworcu miały miejsce demonstracje, zwrócone przeciw niemu, i tłum chwilami przybierał tak groźną postawę, że zachodziła obawa, iż zaatakują osobiście Ro-

senberga, który siedział w przedziale skulony i blady.

Charakterystycznym objawem nastrojów angielskich i metod protestu jest fakt, że gdy pociąg wiozący Rosenberga przejeżdżał przez stację Chelmsford, jeden z pasażerów, siedzący w tym samym wagonie co Rosenberg, dowiedziawszy się, że jedzie w towarzystwie Rosenberga, pociągnął za hamulec i zatrzymał pociąg, opuszczając go na znak protestu i płacąc przepisową karę za zatrzymanie pociągu.

WZYWAMY

wszystkich do wzięcia udziału w 27-jej rewelacyjnej Lot. Państw. Los nasz, jako jedyny zwiastun szczęścia, powinien być w posiadaniu każdego Obywatela!

S. JATKA

Piotrkowska 22,
Piotrkowska 66,
Pabjanice, Pl. Dąbr. 3

Czas nagli!

Ciągnięcie już pojutrze!

Pogrom żydów w Afryce

Arabowie biją i rabują sklepy

CASABLANCA, 15.5. (PAT) — Wybuchły poważne rozruchy w Rabacie, na tle awantury, w czasie której zabito pchnięciem noża pewnego araba. Ponieważ podejrzenie padło na żydów, że zabił araba, tłumy, przybyłe z dzielnicy arabskiej zaczęły bić żydów oraz grabić ich sklepy. Bójki przeniosły się i do śródmieścia europejskiego, gdzie zniszczeniu uległo parę sklepów i kawiarnia, do której chowali się żydzi. W zamieszkach tych

został ciężko ranny policjant, zaś wiele osób jest poturbowanych i pobitych. Zawezwane rezerwy policji, żandarmerji i wojsko opanowały sytuację, lecz bijatki trwały do rana. Sklepy żydowskie zamknięto, żandarmerja i patrole wojskowe krążą w całej dzielnicy arabskiej i żydowskiej.

Ostatecznie, pomimo naprężenia wśród arabsów, spokój został przywrócony. Aresztowano 90 osób.

**Przygotowania do światowej konferencji
gospodarczej**

Od lewej: Grandi, poseł włoski w Londynie — Norman Davis-Hoersch, poseł niemiecki w Londynie

**B. prezes sądu
łódzkiego**

przewodniczącym
w procesie brzeskim

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Termin procesu brzeskiego w sądzie apelacyjnym został wyznaczony na 10 lipca r. b. Do kompletu sadowego został powołany sędzia Zaborowski, b. prezes sądu okręgowego w Łodzi, jako przewodniczący, sędzia Jaworowski jako referent i sędzia Kamienobrodzki. Oskarżać będzie jak i w poprzednich instancjach prokurator Grabowski.

KATOL: ZABIJA
robotwo, owady

Warszawa-Sztokholm z omińciem Berlina

Z dniem wczorajszym uruchomiono wagony II i III klasy bezpośredniej komunikacji Sztokholm — Warszawa via Treliborg, Sasnice, Szczecin, Bydgoszcz. Dotychczasowa komunikacja Sztokholm — Warszawa odbywała się via Berlin.

Dzięki uruchomieniu wagonów bezpośredniej komunikacji, czas podróży ze Sztokholmu do Warszawy będzie krótszy o 4 godziny.

„Maraton” szaleńców

„Maraton” taneczny w cyrku warszawskim wchodzi w okres końcowy. Minęło już 250 godzin od chwili rozpoczęcia turnieju. Na ringu pozostało jeszcze 10 par oraz dwaj tancerze chodzący samotnie i oczekujący na rozbiście którejkolwiek pary. Wczoraj kierownik turnieju urządził 2 pokazy specjalne dla publiczności. Na arenie ustawiono 3 łóżka, na których tancerze spędzają swoje kwadransowe wypoczynki. Publiczność będzie mogła przekonać się osobiście, że tancerze zasypiają w ciągu 3 sekund od chwili rzucenia się na łóżko i to snem kamiennym. Ostatnie dni konkursu budzą specjalne zainteresowanie publiczności ze względu na silną konkurencję tańczących oraz zaostrzenie warunków „maratonu”.

Kazimierz Olszowski

ambasador R. P. w Angorze, zmarł nagle.

Niefortunny występ

Wysłannik Hitlera dr. Rosenberg składa na grobie Nieznanego Żołnierza w Londynie wieniec ze swastyki, który wywołał oburzenie Anglików

Tajemnicza śmierć dr. Bella

Przed procesem rzekomego podpalacza Reichstagu

Czytelnicy zapewne przypominają sobie zamordowanie do którego Bella, jednego z zaufanych Hitlera przez narodowych socjalistów, na terytorium austriackim. Obecnie dziennik „Volksstimme”, wychodzący w Saarbrücken wyjaśnia przyczynę nieludzkiego mordu:

„W kilka dni po podpaleniu Reichstagu dr. Bell przyszedł do „Nationalklubu” przy Friedrich-Ebertstrasse. Był już nieco podchmielony, a w klubie pił jeszcze dalej i dużo. W takim stanie rozpoczął się zwierzać jednemu z członków stronnictwa ludowego, który był dotychczas posłem, a przypadł później przy wyborach dnia 5 marca. Dr. Bell temu politykowi, którego nazwisko jest nam znane, a które z powodów zrozumiałych przemilczamy, przyznał się, że on sam, t. j. dr. Bell w porozumieniu ze swoim stronnictwem, był sprawcą pożaru Reichstagu.

W rezultacie poseł niemiecki nie robił tajemnicy z przyznania się dr. Bella i opowiadał o niej swoim towarzyszom partyjnym i znajomym. Gdy doszło to do wiadomości współwinych Bella, ci zdecydowali jego śmierć..

Dla lepszego wyjaśnienia sytuacji i tajemniczego pożaru należy sobie przypomnieć rolę naczelnika straży pożarnej w Berlinie, Gempa. Ten, mimo wielu lat nienagannej służby,

natychmiast po pożarze został przepędzony ze swego stanowiska. Gemp bowiem opowiadał na lewo i prawo, co następuje:

1) Przedewszystkiem zapóźno wezwano go na miejsce pożaru, gdzie ku swojemu zdumieniu znalazł około 20 ludzi z bojówki socjalno-narodowej w lokalu Reichstagu.

2) Gemp dostał wyraźny zakaz od Goeringa komisarza dla Prus, nie alarmowania wszystkich strażaków berlińskich. — Wbrew więc swej woli nie mógł powstrzymać dalszego pożaru, a gdy wreszcie pozwolono mu na przywołanie posiłków, Reichstag w większej części był już zniszczony.

3) Gemp zdziwiony był fak-

tem, że w częściach niespalonego Reichstagu znalazł masę palnego materiału rozprósnionego po wszystkich salach, a nawet pod meblami. Transport tego palnego materiału dla usunięcia go z Reichstagu potrzebowałby przynajmniej jednego auta ciężarowego.

Tyle „Volksstimme”. Z wywodów tego dziennika wynika więc ponowne potwierdzenie tezy, że sprawcami podpalenia Reichstagu nie byli komuniści, ale narodowi socjaliści, którzy przed wyborami, mającymi się odbyć 5 marca, chcieli wywołać nastrój wrogi dla komunistów, obciążając ich takim szaleństwem, jakim było podpalenie Reichstagu.

Godzinny lot na plecach

Pilot włoski pobił wszystkie rekordy

RZYM, 15.5. (PAT) — Lotnik włoski por. Boscola na aparacie Breda dokonał lotu na plecach, który trwał przeszło godzinę minut 5, sek. 51. Por. Boscola pobił więc wszystkie dotychczasowe rekordy. Lot był kontrolowany przez specjalnych komisarzy aeroklubu.

Po zakończeniu lotu poddano por. Boscolę oględzinom lekarskim i stwierdzono, że organizm jego pomimo nienormalnej pozycji, w jakiej znajdował się pilot przeszło godzinę, nie wykazywał żadnych specjalnych zaburzeń poza nieco przyspieszonym tętnem.

Nasz eksport do Rosji

Bydło, artykuły rolnicze i metalowe

Jak wiadomo, Sowiety w swym planie importowym przewidują przywóz znaczących

partii bydła oraz trzody chlewnej zarodowej. Między in. Sowiety zwróciły uwagę na możliwości eksportu w tej dziedzinie ze strony Polski.

Wiceprzewodniczący sowieckiej misji handlowej p. Tamarin oraz p. Chazanow pozostają w Warszawie do końca bieżącego tygodnia. Mają oni przeprowadzić szereg konkretnych pertraktacji z naszymi sferami gospodarczymi na temat możliwości eksportowych do Z.S.S.R. naszego bydła zarodowego, artykułów przemysłowo-rolnych oraz wyrobów przemysłu metalowego. (Js)

Harry Cord

ranny w katastrofie samochodowej

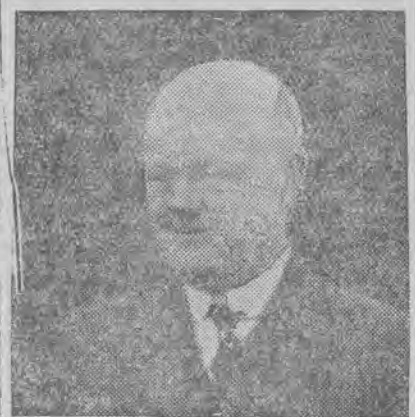
POZNAŃ, 15.5. (PAT) — Na szosie w pobliżu „Murwanej Gościń” samochód, którym jechał aktor filmowy Harry Cord, wpadł na drzewo. Cord został ranny odłamkami szkła i po opatrunku został przewieziony do szpitala w Poznaniu.

Pułk. Sears

który zniszczył i wrzucił do Tamizy wieniec ze swastyką, złożony przez Rosenberga na grobie Nieznanego Żołnierza.

Lord Hailsham

angielski minister wojny domaga się sankcji przeciwko Niemcom w odpowiedzi na zapowiedź zbrojeń.

Fala chłodu

Wczoraj ludzie kostnieli z zimna

Kaprysy tegorocznej wiosny dają się nam poważnie we znaki. Codzień inaczej, po słonecznej pięknej pogodzie, ślota, potem znów zimno i tak ciągle.

Wczoraj w całej Polsce było pochmurno i padały deszcze. Tylko wschodnie połacie kraju cieszyły się słońcem, choć już pod wieczór niebo zaszło chmurami i oziębilo się znacznie. W Łodzi notowano zaledwie 6 — 7 stopni. Ludzie kostnieli z chłodu.

Na dzień dzisiejszy przewidywane jest dalsze ochłodzenie. Pogoda zmienna o lekkim zachmurzeniu. Gdziegdzie znikające opady o niewielkim nasileniu. Temperatura niższa w zachodnich częściach kraju, słabe wiatry północno-zachodnie i zachodnie. Pod wieczór spodziewać się należy dalszego ochłodzenia i skłonności do burz. Fala zimna wędruje w kierunku zachodu.

Tępienie munduromanji

BERN, 15.5. (PAT) — Rząd szwajcarski wprowadził zakaz noszenia uniformów o charakterze wojskowym osobom nie należącym do formacji wojskowych uznanych przez państwo.

Wystawa sztuki w Medjolanie

Król włoski w towarzystwie ministra oświaty (na lewo obok niego) opuszcza otwartą w tych dniach wystawę po dokładnym jej zwiedzeniu.

Posel Polski w Iraku

Posel R. P. w Teheranie, p. Hempel, akredytowany został równocześnie przy rządzie króla Iraku Faisala i w związku z tem złożył niedawno swe listy uwierzytelniające.

Na zdjęciu naszym widzimy p. ministra Hempla, przechodzącego przed frontem kompanii honorowej gwardji króla Iraku.

Tysiące bezterminowych więźniów

Piekło inteligentów w obozach internowanych

O obozach, w których hitlerowcy trzymają zamkniętych swoich przeciwników, wiemy bardzo niewiele. Niewiadomo nawet, ile jest tych obozów. Najwięcej mówi się o Dachau, miejscowości w Bawarii, w której ma być uwięzionych około 5.000 osób. Dziennikarzowi duńskiemu udało się z wiedzą władz niemieckich i pod nadzorem komendantów obozu zwiedzić oboz w Heuberg, w Wirtembergii. Wrażenia swoje opisuje on w „Politiken” dzienniku wychodzącym w Kopenhadze, mniej więcej, jak następuje:

Więźnienie w Heuberg zamyka 2.000 więźniów. Co im się zarzuca? Nikt właściwie nie wie. Na podstawie tego, co mówią hitlerowcy, więźniowie socjaliści i komuniści znaleźli się tutaj, aby „zatrzymać” przed zemstą ludności. Ludność, według narodowych socjalistów, miała zamian tych zbrodniarzy złinczować jako sprawców rewolucji listopadowej 1918 roku.

Heuberg leży na pograniczu Wirtembergii, Badenji i księstwa Hohenzollern-Sigmaringen. Otoczony jest wysokimi murami, wśród których pozostał oboz koncentracyjny z czasów wojny. Podczas wojny przytrzymywano tutaj jeńców rosyjskich. Oboz jest dokładnie zamknięty wielu rzędami drutu kolczastego. Poza płotami krążą liczne strażnicy. W nocy wielkie reflektory oświetlają oboz i jego sąsiedztwo. Niedawno 4 więźniów, którym udało się przemknąć przez druty kolczaste, zostało zastrzelonych przez strażników. Komendant obozu kapitan Buck zapewnia mnie, że ucieczka w przyszłości będzie niemożliwa.

Uśmiechnięty kapitan

Przy wejściu do obozu przyjmują mnie wymieniony komendant. Był on oficerem dawnej armji i ma

na piersiach żelazny krzyż. Adjuwantem jego jest porucznik Kauffman. Obydwaj mają na sobie mundury hitlerowskie. O więźniach mówi bez nienawiści, ale z pogardą. Zapytany przezemnie kpt. Buck, jak się odnosi do więźniów, uśmiecha się, pokazując śliczne zęby:

— Naturalnie, całkiem poprawnie. Nie uważam jednak, aby przebywanie w obozie było dla jeńców wylegiadłą. Jeżeli któryś z więźniów się skarży na mnie, tem lepiej. Osiągnęliśmy bowiem swój cel, którym jest kara, a nie głaskać nikogo i nie chcemy z więźniów czynić męczenników, ale dobrych niemieców. Naszym celem jest wprowadzenie ich na dobrą drogę...

Wchodzimy do sali. W każdej z nich jest od 20 do 25 jeńców. Ta sama sala służy za sypialnię i jadalnię. W każdej jest mianowany z pośród internowanych przełożony sali, który ma czuwać nad czystością i porządkiem.

Gdy wchodzę w towarzystwie kapitana Bucka, porucznika Kauffmana i oficera policyjnego, odzywa się ostra komenda w sali:

— Baczność, komendant!

Komendę tę wydaje przełożony sali, z zawodu krawiec. Wszyscy umieszczeni w sali stają w szeregu. Są między nimi robotnicy, adwokaci, sędziowie, urzędnicy, posłowie. Stoją prosto, wypiwszy naprzód pierś. Między nimi jest poseł socjalistyczny, którego znam z Reichstagu.

Dalej do pracy!

Taka komenda pada z ust towarzyszącego mi kapitana. Wszyscy powracają na swoje miejsca i do swoich zajęć. Jedni grają w szachy, inni czytają dzienniki, naturalnie tylko socjalistyczne - narodowe. W każdej jednak chwili gotowi są na komendę zerwać się ze stolików.

Kapitan Buck nie ma wysokiego

wyobrażenia o uwięzionych. Uważa ich za tchórzów, którzy wszyscy robią co im się każe i kiwają zgodnie głową na wszystkie perswazyje. Nie wierzy jednak w ich szczerotę i nazywa ich hipokrytami. Najgorsi między nimi, według kapitana, są inteligenci. Zdawałoby się, że oni powinni być przede wszystkim dobrze przygotowani do zrozumienia nowej nauki. Tymczasem wprost jej nie rozumieją i nie mogą zrozumieć. Jakby im kto klina wbił do głowy...

— Jak długo pozostaną oni tutaj? — pytam kapitana.

— Jak długo zechce nasz wódz narodu.

Bóle w żołądku, ściskanie w dołku, obstrukcję, gnicie w kiszkiach, gorycz w ustach, nie trawienie, bóle głowy, obłożony język, błada cera łatwo usunąć, stosując często wodę gorzką Franciszka-Józefa i biorąc wieczorem przed udaniem się na spoczynek pełną szklanek takowej. Zał. przez lek.

Kapitan na nasze zapytanie nie zaprzecza, że między uwięzionymi są dość częste próby samobójstwa.

Wchodzimy do biura, w którym czyta się listy, pisane do więźniów i przez nich wysyłane. Ile w nich tęsknoty, skargi i ukrytej nienawiści. Prawie wszyscy więźniowie skarżą się, że nie znają powodów aresztowania.

Wielu więźniów otrzymuje pieniądze z domu. Nigdy ich się nie wręcza, a tak samo żywności dla nich przesłanej. Lekarze, przydzieleni do obozu koncentracyjnego, narzekają na próżniactwo uwięzionych i twierdzą, że wielu z nich udaje chorobę, aby się dostać do szpitala.

— Jeżeli — mojem zdaniem — pisze dziennikarz duński — życie w więzieniu koncentracyjnym jest straszne, najcięższe jednak jest dla ludzi inteligentnych; uważam za okrutny żart ze strony doktora Fricke, jednego z przywódców narodowych socjalistów, jeżeli on twierdzi, że obozy koncentracyjne są szkołą dla przyszłych obywateli niemieckich. Zdaje mi się raczej, że 2000 jeńców w Heubergu jest zamkniętych przedewszystkiem po to tutaj, aby tysiąc żołnierzy hitlerowskich miało jakieś zajęcie. Podejrzewam nawet, że Hitler, nie wiedząc, jak zajęć swoich 500.000 pretorianów, wymyślił obozy koncentracyjne, aby służyły jako dozorcom więziennym.

„Wychowanie obywatelskie“

W obozach koncentracyjnych znajduje się około 20 tysięcy więźniów. Więźniów dzieli się na kandydatów, co do których „wychowanie państwowe i obywatelskie” nie następuje zbytnią trudnością, oraz na kandydatów, których tak łatwo wychować nie można. System wychowania dla obu kategorii jest jednakowy: bardzo wcześnie się ich budzi, na sposób koszarowy po daje im się śniadanie, przez dwie godziny są potem ćwiczenia terenowe, przez dalsze dwie godziny wykłady, w porze południowej od poczynek, a popołudniu kilka godzin pracy ręcznej. Po ukończeniu takiego jednorocznego względnie trzyletniego kursu wychowania obywatelskiego ma się wychowanków wypuścić na wolną stopę, z tem, że mają pozostać pod czujną opieką policji.

Są jeszcze ludzie, którzy nigdy już nie ujrzą wolności, gdyż niema żadnej nadziei, by tą drogą wpoić im cnoty państwowe obywatelskie w sensie hitlerizmu. Tych ludzi sprząta się całkiem bezceremonjalnie, ogłaszając potem w prasie, że zastrzelono ich, ponieważ próbował ucieczki, albo też podaje się do wiadomości publicznej, że sami targnęli się na swe życie.

Wiedeńska „Arbeiterzeitung” opisuje „metodę wychowawczą”. Szturmowcy z nahażami w ręku zmuszają aresztowanych do śpiewania pieśni na cześć Horsta Wessla; a potem każe się ludziom starym, często siwym, odbywać ćwiczenia cielesne. Ćwiczenia te tak długo trwają, aż niejedyn traci przytomność. W taki oto sposób usiłuje się wpoić wierność dla obecnego regime'u hitlerowskiego.

Główny problem - to bezrobocie!

Coby było, gdyby milion ludzi dostało pracę

O grozie międzynarodowej sytuacji gospodarczej świata świadczą cyfry bezrobocia światowego, zaczerpnięte ze statystyki międzynarodowego biura pracy z pierwszych miesięcy bieżącego roku:

Stany Zjednoczone	11.500.000
Niemcy	6.000.000
Wielka Brytania	2.950.000
Włochy	1.225.000
Francja	1.000.000
Czechosłowacja	865.000
Austria	450.000

Holandia	350.000
Polska	220.000
Dania	180.000
Belgia	160.000
Szwecja	135.000
Szwajcaria	100.000

Powyższe zestawienie dowodzi, że liczba bezrobotnych na początku b. r. wynosiła w tych państwach razem 21,1 milionów, a jeżeli dodamy do tego liczbę bezrobotnych w reszcie państw, to otrzymamy 30 milionów bezrobotnych, na ogólną liczbę 170 milionów robotników pracujących w przemyśle.

Cyfrы dotyczące bezrobocia w Stanach Zjednoczonych są według obliczeń międzynarod. biura pracy niższe od cyfr podawanych przez amerykańskie związki zawodowe o około dwa miliony, od innych obliczeń, odbiegają o około 5 milionów. Dokładne ustalenie rozmiarów bezrobocia w Ameryce natrafia na trudności ze względu na brak stałej urzędowej rejestracji.

Już jednak podana wyżej statystyka wymownie uzasadnia dążenie państw do wyszukania na światowej konferencji gospodarczej wspólnymi siłami środków, któreby kłęk bezrobocia złagodziły. Problem ten jest szczególnie palącym dla Ameryki, która swą politykę walutową w wybitnym stopniu pragnie nagiąć do potrzeb życia gospodarczego. „Byłoby zatrudnić bodaj jeden milion ludzi” — jest hasłem nie od dziś najpopularniejszym w Stanach. Gdyby tylko one jeszcze zaledwie cztery miliony bezrobotnych, komisarz prac stanu New York p. F. Perkins kreślił w prasie przed oczyma społeczeństwa amerykańskiego taki błogi obraz skutków, jakie przyniosłoby dla kraju zatrudnienie tylko jednego miliona pozostających bez pracy:

„Gdyby jeden milion ludzi

dostało pracę przy budowie różnych projektów publicznych i prywatnych — oświadczył p. Perkins — to wkrótce każdy z tych ludzi kupiłby pięć par skarpetek, jedną parę obuwia, jedno ubranie i trzy koszule. Pomyślcie tylko coby to znaczyło dla przemysłu odzieżowego — te zamówienia na pięć milionów par skarpetek, trzy miliony koszul, milion garniturów i milion par butów. A byłby to tylko początek — powiada dalej — rodziny ludzi tych od miesięcy całych powstrzymwały się z konieczności od kupowania wielu rzeczy niezbędnych, albo takich, które nie są niezbędne, ale są potrzebne. Oprócz kupowania artykułów żywności i odzienia zaczęliby kupować inne rzeczy domowego i pozadomowego użytku. Odczułoby to natychmiast wszystkie przemysły, odczułoby to kupcy, profesjonalisci — wogóle odczułoby to zaraz cały kraj. Zatrudnienie miliona ludzi bezrobotnych mogłoby koło fortuny obrócić w kierunku trwałego polepszenia się sytuacji ekonomicznej“.

Niewątpliwie perspektywę, jakie skreślił inspektor prac stanu nowojorskiego są zbyt optymistyczne, jeśli idzie o ostateczne skutki znalezienia pracy dla miliona choćby bezrobotnych — odzwierciedlają jednak dobrze, jak bardzo palącym dla Ameryki jest problem bezrobocia i zaniku konsumpcji. Może to być dodatkiem czynnikiem dla przebiegu i wyniku prac czerwcowej konferencji w Londynie.

Czy pomyślałeś już o upominku dla matki?

Trzeba tylko wiedzieć

Wkroczyliśmy w porę roku, która ideo rewolucyjny przewrót czyni w naturze. Pod tym względem żadna inna pora nie może konkurować z wiosną, nie może z nią rywalizować, ani powolny smutek jej sieni, ani stopniowo wzrastające panowanie zimy, ani tembardziej niedostrzegalne przejście od wiosny do lata.

Porwy wiosny nie pomijają również króla stworzenia, człowieka. Z wiosną hardziej, aniżeli kiedykolwiek, skłonni jesteśmy do przeobrażeń, do rewizji naszych przyzwyczajeń. Nowe możliwości wolnego życia pod niebem pechają nas w objęcia sportów, turystyki, zgodnie z prawami natury dążymy do odrodzenia fizycznego, do tężyzny i pełni zdrowia.

Hygiena, ruch, słońce, powietrze — oto hasła dnia.

Chcemy otrząsnąć się z gnuśności zimy, czynimy gorące postanowienia. Wśród tych zdrowotnych postulatów zjawia się napewno jeden, a mianowicie chęć uwolnienia się od nikotyny, a przynajmniej ograniczenia jej władztwa nad nami. Próby te przeważnie spełzną na niczym. Przyzwyczailiśmy się bowiem do papierosa, ma on dla nas nieocenione zalety, więc rozstać się z nim jest nad nasze siły. Cóż więc czynić.

Rozwiązanie tego zagadnienia

nie jest tak trudne, jakby się pozornie wydawało. Trzeba tylko wiedzieć, że Polski Monopol Tytoniowy produkuje specjalne papierosy odnikotynowane, właśnie w przewidywaniu, że niektórzy palacze, czy to z własnej woli, czy z zalecenia lekarza, będą chcieli na czas pewien uwolnić swój organizm od nikotyny.

Odnikotynowanie papierosów w fabrykach Polskiego Monopolu Tytoniowego przeprowadzane jest w drodze chemicznej i to gwarantuje nam jakość papierosów. Oczywiście, odnikotynowanie w fabryce tytoniowej nie można porównywać z taką preparacją, jak zastrzyk do papierosa. Ceremonjal zastrzyku, być może, wygląda tajemniczo i elegancko ale skutków nie przynosi prawie żadnych. Podobnie różne wafki, czy inne filtry mechaniczne nie usuwają bynajmniej nikotyny z papierosa.

Papierosy odnikotynowane: „Ergo”, „Egipskie” i „Egipskie przednie” można wszędzie z łatwością nabyć. Natomiast inne gatunki trzeba zamawiać za pośrednictwem sprzedawców lub wprost w Polskim Monopolu Tytoniowym, poczynając od 500 sztuk. Różnica ceny bez względu na gatunek wynosi 1 grosz na sztuce.

K. M.

Jean Harlow - Żona z drugiej ręki - Chester Morris

w filmie wkrótce

Puder Bebe Szofmana
usuwa pot u dorosłych

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Feljton

Detektyw roku 2000-ego

Był rok dwutysięczny. Piękny dzień lipcowy. Ewa zbudziła się zdenerwowana. Wczorajsza sprzeczka z narzeczoną podkreśliła nie-dopasowanie ich charakterów.

Zegar wybił siódmą, jednocześnie płaski, piskliwy krzyk syren wstrząsnął dreszczem pracy uspię-
ne miasto u stóp kominów fabrycz-
nych, w cieniu wznoszących się
na dachach lasów anten radjo-
wych.

Ewa ubrała się szybko. Spożyła jak zwykle swoje trzy ekstrakty, stanowiące ranny posiłek, któremu jej prababki poświęcały tyle czasu, gotując kawę, herbatę czy mleko.

Następną czynnością był telefon do Jerzego. Podniosła słuchawkę, nastawiła numer telefonu i czeka-
ła. Po chwili błysnął ekran telewi-
zora, umieszczony w aparacie tele-
fonicznym, w którym zajaśniała
stałowa lśniąca głowa Robota. Drewniany głos skandował powoli:

„Pana Jerzego nie ma w domu. Wyjechał w ważnych sprawach. Będzie pojutrze o godzinie 6-ej”.

— No tak, to już zupełnie wyraż-
ne, że mnie zdradza.

Zdenerwowana i roztrągniona za-
brała się do pracy na radiostacji,
gdzie pracowała w centrali telewizor-
ów. Zamówienia tego dnia sy-
pały się jak z rękawa.

— Hallo, centrala telewizorów? Tu radiobonent nr. 716.889. Proszę pani chciałem zamówić dancing krynicki na 6-tą.

— Przyjęte.

— Hallo! czy radiostacja? Czy można spodziewać się dzisiaj obrazu z meeningu lotniczego?

— Hallo! Czy centrala? Proszę pani, chciałem prosić plażę w Gdyni, ale zaraz. Czy można otrzy-
mać. Mówi radiobonent nr. 666.333.

Ewa uruchomiła aparat telewizyjny, łącząc się z Gdynią. Pracowa-
ła sprzyście. Naraz serce jej zamarło.

— Co, co takiego? Jerzy, ależ, tak, i to w gronie roześmianych, rozbawionych kobiet. O, potwór!! Nareszcie mam dowody!

W jednej z kobiet poznała swą dawną znajomą, ułomną i zezowa-
tą, którą instytut chirurgii kosmetycznej zmienił w uroczą blondyn-
kę.

Ewie zaczyna wszystko tańczyć przed oczami, zapomina o przyję-
tych zleceniach. Rozpoczyna się karuzela nieporozumień.

Zamiast telewizyjnego obrazu marszu harcerzy młodzież w szko-
le otrzymała transmisję z dancingu ku zgorszeniu starego profesora i uciśnięcie uczniów. Zamiast meeningu lotniczego, radiobonentka ujrzała na swym aparacie transmisję z sali oepacyjnej, mdlejąc ze wzru-
szenia i przerażenia.

Rzecz prosta, że dzień ten skoń-
czył się awanturą u dyrektora.

Po powrocie do domu w krótkich i treściwych słowach napisała do Jerzego: „Nawet zdrada się nie ukryje, mój drogi”.

Z lekkim westchnieniem podnio-
sła oczy ku portretowi prababki z roku 1933, która patrzyła ku niej z pokrytej zmarszczkami staro-
ści twarzy (ludzie bowiem wtedy nie umieli jeszcze zwalczać staro-
ści).

Tak, tak, a jednak nie się nie zmieniło! Nasi mężowie i narzecz-
ni zdradzają nas tak samo, jak was i wasze prababki.

Jerzy przyjął list zdumiony i za-
wstydzony.

— Tak się dać złapać na gorą-
cym uczynku! Tak się ośmieszyć! To trochę głupie.

Stanowczo nie można zdradzać pracowniczkę centrali telewizorów! Ow.

Uczmy się organizować imprezy masowe

Uwagi na temat niedzielnego obchodu na lotnisku

Wielkie, masowe imprezy i ob-
chody wymagają przedewszyst-
kiem dobrej i sprawnej organiza-
cji. Nie wystarczy ułożyć ciekawy
program i ściągnąć tłumy; trzeba
pomyśleć i o tym, aby masy, przy-
byłe na obchód czy uroczystość
w jaknajwiększym stopniu progra-
mem tym zająć i zainteresować.

W niedzielę rozpoczął się w Ło-
dzi X jubileuszowy tydzień LOPP.,
połączony z uroczystym odsłonie-
ciem ufundowanego przez miasto,
pomnika ku czci poległych w chwa-
le bohaterów lotnictwa ś. p. Żwir-
ki i Wigury.

LOPP. miała szczęśliwą myśl,
aby obchód wyzyskać dla celów
propagandy i przez ułożenie boga-
tego programu ściągnąć na lotni-
sko do Lublinka wiele tysięcy lo-
dzian. Istotnie zapowiedź pokazów
akrobatycznych, wlotu balonu, e-
wołucji powietrznych itp. była tym
magnesem, który przyciągnął na
lotnisko niezliczone tłumy. Jak
jednak organizatorzy poradzili so-
bie z tą masą?..

Przedewszystkiem już na stacji
tramwajów podmiejskich za Roki-
ciem można było odczuć brak nale-
żytej organizacji. Zapowiadano, iż
autobusy przewozić będą publicz-
ność ze stacji do Lublinka. Tym-
czasem na kilkanaście tysięcy os-
ób przygotowano zaledwie 10 au-

WSZYSTKIE ZDROJE MINERALNE W DOMU

OBECNIE CENY ZNACZNIE ZNIŻONE

tobusów. Kiedy tramwaj zajeżdżał
i setki ludzi opuszczały wagony —
na stacji autobusów nie było. Przy-
jeżdżały wtedy, kiedy zrezygnowa-
ni długim czekaniem ludzie znaj-
dowali się już w połowie piaszczy-
staj 3-kilometrowej drogi do Lu-
blinka. Nie było ani jednego przed-
stawiciela LOPP., względnie napli-
su, któryby informował, kiedy na-
dejdą autobusy. Tę niewygodę moż-
na było dotkliwiej jeszcze odczuć
wieczorem. Zmęczeni długim cho-
dzeniem i stanem ludzkie, tłoczyli
się do autobusów. Tratowano się
wzajemnie, wskakiwano do aut w
biegu, byle tylko dostać się na sta-
cję. Nie było nikogo, kto by zapo-
biegł chaosowi.

Ale najważniejsze, to sama orga-
nizacja obchodu. Tłumy należy,
zwłaszcza na dużym terenie, tak
rozmieścić, aby mogły dobrze
wszystko widzieć i słyszeć. W Lu-
blinku pchano się niepotrzebnie do
pomnika, nie wiedząc, że i tak w
odległości 30 kroków nie słychać
było z przemówień ani słowa, a wi-

dzieć pomnik można było chyba
tylko z wysokości samolotu.

Organizatorzy zapomnieli, że naj-
prostszym i najniezbędniejszym
rekwizytem masowych imprez jest
megafon. Nadaje się on do kiero-
wania tłumem, do transmitowania
przemówień, tak aby mogli je słu-
chać wszyscy, a potem do infor-
mowania mas o kolejności nume-
rów programu. A w Lublinku tłoc-
czono się i pchano, bo nie wiedzia-
no, co i gdzie się odbywa. Gdyby
był megafon, można było zapo-
wiedzieć, że za 5 minut, taki, a ta-
ki lotnik, na takiej a takiej ma-
szynie wykona takie a takie wy-
stąpienie. Można było uprzedzić, że
podczas startu należy odsunąć się
od samolotu, ze względu na tuma-
ny kurzu, no i ze względu na to,
że znacznie lepiej to wszystko moż-
na obejrzeć z odległości. Można
było np. utworzyć pochód publicz-
ności, która przechodziłaby przed
pomnikiem spokojnie, nie tłocząc
się, słowem — można było zrobić
taki porządek, by nikt nie wracał
do domu, żałując wydanych paru
złotych.

W niedzielę wiele osób odeszło
przed końcem programu, nie mó-
gąc doczekać się wlotu balonu.
Nikt bowiem nikogo nie informo-
wał, kiedy balon się wzbije w po-
wietrze, kiedy odlecą samoloty do
pułków.

Bądź co bądź trzeba było przy-
stosunkowo dużych wpływach po-
myśleć o tem, by coś dać za to
publiczności. Pobyt na lotnisku mógł
być prawdziwą przyjemnością. A
tak — nie wykorzystano środków
propagandy. (Nie rozdawano np.
żadnych broszur, nie zapowiadano
nie publiczności, ba, nawet nie wy-
korzystano możliwości finanso-
wych. Np. bufet, który mógłby
dać więcej niż całonocny ob-
sługiwanie kłap na ulicach.

Wniosek z tego wyciągnąć nale-
ży jeden, a mianowicie, że organi-
zowania imprez masowych muszą
się jeszcze uczyć. (sg.)

Ustawa samorządowa ogłoszona

Do 13 maja 1934 muszą być w Łodzi rozpisane wybory

W ostatnim numerze „Dzien-
nika Ustaw” z dnia 15 maja r.
b. ogłoszona została, uchwalona
przez izby ustawodawcze,
nowa ustawa samorządowa. U-
stawa ta, o którą toczono tak
zaciekle boje przez szereg lat,
wchodzi w życie w dwa miesią-
ce po ogłoszeniu, czyli w dniu
13 lipca roku bież.

Data ta posiada historyczne
znaczenie dla ustroju samorzą-
dów miejskich i terytorjalnych,
albowiem nowa ustawa, o czem
już zresztą niejednokrotnie pi-
saliśmy,

zmienia od podstaw stosunki
w samorządach polskich,
ograniczając wydatnie ich do-
tychczasową autonomię i uza-

leżniając je w olbrzymim stop-
niu od władz centralnych.

Dzień 13 maja, w którym u-
stawa została oficjalnie ogłoszo-
na, posiada również dużą wo-
gę, albowiem, począwszy od
niego bieżąca terminy, w któ-
rych należy wprowadzać w ży-
cie poszczególne postanowienia
nowej ustawy. Najważniejszym
z tych postanowień jest przepis,
iż

nowe wybory samorządowe mu-
szą być, jeżeli nie przeprowa-
dzone, to urzędowo zarządzane
przez rząd w ciągu 12 miesięcy
od dnia ogłoszenia ustawy.

W ten sposób możemy już
dziś śmiało powiedzieć, że do

13 maja 1934 roku zostaną w
całej Polsce rozpisane nowe
wybory komunalne.

Należy podkreślić, że w
związku z ogłoszeniem ustawy
samorządowej wydane zostaną
przez ministerstwo spraw we-
wnętrznych przepisy wykonaw-
cze, które

zawierać będą instrukcje
i wskazania

dla istniejących ciał samorzą-
dowych w przedmiocie zreorga-
nizowania ustroju gmin. Nieza-
leżnie jednak od rozporządze-
nia o przepisach wykonaw-
czych, wszystkie terminy, prze-
widziane w ustawie muszą być
przeszrzegane.

W czwartek roboty sezonowe

Chwilowo znajdzie pracę 266 bezrobotnych

Z uwagi na przeciągające się
narady i pertraktacje na te-
mat uruchomienia robót pu-
blicznych w Łodzi z kredytów
rządowych i państwowego fun-
duszu pracy, władze miejskie
postanowiły nie czekając na
wyniki tych rokowań przystą-
pić w najbliższych dniach do
robót brukarskich i komunika-
cyjnych.

Na roboty te przewidziane są
w zwyczajnym budżecie łódz-
kim nieznaczne kredyty, które
umożliwią jednak magistrato-
wi zatrudnić paruset bezrobot-
nych sezonowców.

Jak się dowiadujemy, magi-
strat postanowił najdalej za
dwa dni rozpocząć angażowa-
nie robotników do wspomnia-
nych robót, zwłaszcza, że nie-
zbędne zapasy kamienia polne-
go znajdują się już w składni-
cach miejskich.

Na wczorajszej konferencji
magistratu ze związkami robot-

ników sezonowych wyjaśniono,
że roboty nad przebrukowa-
niem jezdni na szeregu ulicach
rozpocząć się mają w nadcho-
dzący czwartek, dnia 18 b. m.
Znajdzie przy nich zatrudnie-
nie zaledwie 266 sezonowców.
Angażowanie robotników odbyć
się miało według klucza partyj-
nego, tak, by przyjęto 54 proc.
robotników z klasowego zwią-
ku, 24 z chadeckiego i 22 proc.
ze związku „Praca”. Kiedy
przyszło do załatwienia tej
sprawy ZZZ, niezrzeszające pra-
wie żadnych sezonowców zapro-
testowało przeciwko takiemu
załatwieniu sprawy, domagając
się, aby angażowanie sezonow-
ców do robót brukarskich od-
bywało się za pośrednictwem
FUPP'u.

Sprawy ostatecznie jeszcze
nie rozstrzygnięto.

Kwestja rozpoczęcia robót
plantacyjnych, kanalizacyjnych
itp., jak zaznaczyliśmy na wste-

pie — nie była omawiana, gdyż
zależy ona całkowicie od wy-
sługowania subwencji.

15-proc. redukcja płac

dotknie pracowników gazowni

Donosiliśmy już, iż komisja
oszczędnościowa przy urzędzie
wojewódzkim przekazała zba-
dany budżet łódzki na rok
1933/34 władzom nadzorczym,
które idąc po linii zaleceń o-
szczędnościowych komisji, za-
żądały od magistratu skreślenia
3 milionów złotych we wpły-
wach i wydatkach preliminarza
oraz poczynienia kompresji w
wydatkach administracyjno-
personalnych. Obecnie dowia-
dujemy się, że podczas dai-
szych konferencji z magistra-
tem, w czasie dyskusji nad pre-
liminarzem przedsiębiorstw
miejskich, wysunięto kwestję

obniżenia płac pracowników
gazowni miejskiej. Wojewódz-
two domaga się, aby pensje pra-
cowników gazowni zostały zre-
dukowane przynajmniej o 15
proc. Poza to władze domaga-
ją się zredukowania dodatków
mieszkańcowych, wypłacanych
wszystkim pracownikom miej-
skim.

Sprawa obniżenia płac pra-
cownikom gazowni miejskiej
rozpatrzone zostanie w zwią-
zku z żądaniem władz nadzor-
czych na najbliższym posiede-
niu rady nadzorczej, które wy-
znaczono na nadchodzącą śro-
dę —

Grand-Kino

Początek o g. 4.30 po poł.

NADPROGRAM: Polska wypra-
wa filmowa do Afryki, Algieru,
Biskry, Kantara i t. d.

Film realizacji króla reżyserów Turzańskiego p. t.

Hotel Studentów

Wielki dramat miłosny z życia paryskiej studenterji.

Akcja rozgrywa się w studenckiej dzielnicy Paryża — Quartier Latin

W rol. gł.: Lisette Lanvin, Raymond Galle, Christian Casadesus.

Wiadomości bieżące

Papierosy pocztą

Zamówienia powyżej 50 zł. zwolnione z opłaty

Dyrekcja urzędu pocztowego w Łodzi otrzymała zarządzenie w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych w urzędach i agencjach pocztowych.

Na mocy zawartej między ministerstwem poczt i telegrafów, a monopolem tytoniowym, w urzędach wyroby monopolu tytoniowego sprzedawane będą na tych samych zasadach, jak w sklepach prywatnych, z prawem odsprzedaży.

Pozatem monopol tytoniowy będzie przesyłał zamówienia drobne detalistom przez pocztę na zasadach jakie stosowane są przy usku tecznianiu przesyłek żywnościowych.

W tej dziedzinie zresztą wprowadzona zostanie niezwykła nowość, oto każdy detalista zamawiający w monopolu towar na sumę większą niż 50 zł., przesyłkę pocztą otrzyma zadarmo.

Umowa monopolu z pocztą ma na celu usprawnienie sprzedaży wyrobów tytoniowych. (a)

Pobór

rocznika 1912

Dzisiaj przed komisją poborową nr. 1 (Al. Kościuszki 21) powinni się stawić mężczyźni rocznika 1912 zamieszkali na terenie III komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: O, R.

Jutro powinni się stawić mężczyźni rocznika 1912 z terenu III komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: N, S.

Dzisiaj przed komisją poborową nr. 2 (ul. Ogrodowa 34) powinni się stawić mężczyźni rocznika 1912, zamieszkali na terenie IV komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: M, P, U.

Jutro, w środę powinni się stawić mężczyźni rocznika 1912, z terenu IV komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: R, T, W.

Dzisiaj przed komisją poborową nr. 3 (ul. Piotrkowska 165) powinni się stawić mężczyźni rocznika 1910, zamieszkali na terenie V komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: A do L.

Jutro, w środę powinni się stawić mężczyźni rocznika 1910 z terenu V komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: M do Z.

Noene dyżury aptek

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: S. Jankielewicz (St. Rynek 9); L. Steckela (Limanowskiego 37); B. Gluchowskiego (Na rutowicza 6); St. Hamburga (Główna 50); L. Pawłowski (Piotrkowska 307); A. Piotrowskiego (Pomorska 92).

„NEGRO” — SENSACJA ŁODZI

Już w najbliższych dniach nastąpi otwarcie restauracji i kawiarni p. n. „Negro”. Lokal zupełnie odświeżony w stylu europejskim. Właściciel p. Dobryszczycki, b. dzierżawca kuchni przy Sali Małinowej, cukierki i paszteciki — „Piccolo” daje gwarancję, że wyżej wymieniona placówka zdoła być lepszą publiczność. Dodać należy, iż kuchnią kieruje król polskich kuchmistrzów, popularny — „Tata” Bawarski, ceny zaś zastosowane będą do obecnych warunków. Restauracja i kawiarnia „Negro” w krótkim czasie zyska sobie bezwzględnie zaufanie i sympatię całej Łodzi.

Pociąg, który zniknął na zawsze
Wiosenny kwiatek do bukietu psikusów kolejowych w Łodzi

W ub. niedzielę, wczesnym rankiem, na dworcu Łodzi - Fabrycznej zgromadziło się około 500 osób, pragnących wycieczkowym pociągiem, t. zw. „Zielonym Ekspresem” pojechać do Warszawy. Wszyscy zaopatrzeni byli w odpowiednie bilety, wyekwipowani i przygotowani do podróży. Godzina odjazdu (7.40) nadeszła.

Jakież jednak zdziwienie zapanowało wśród tych, którzy nie czytali jeszcze rannego „Głosu”, kiedy się okazało, że pociąg nie został podstawiony i funkcjonariusze kolejowi poinformowali zebranych, że... dzisiaj wogóle „Zielony Ekspres” do Warszawy nie ruszy.

Nie pomogły protesty, oburzenie, awantury...

Nagabywani przez podróżnych urzędnicy kolejowi, wrzucali ramionami i... milczeli. — Grzeczniejsi, odsłali zainteresowanych do kierownictwa dworca, gdzie znowu powtarzało się owo ruszanie ramionami i milczenie. Ani słowa wyjaśnienia. Nie pozostawało nic innego jak zaprzestać bezowocnego kołata nia do „władzy”, wrócić do domu i tam czekać wyjaśnienia tajemnicy.

Okazało się mianowicie, że w ostatniej chwili dyrekcja okręgowa w Warszawie telefonicznie zawiadomiła zarząd węzła łódzkiego, że pociąg wycieczkowy do Warszawy nie wyruszy. Nie podano żadnych motywów, nie tłumaczono, dano polecenie i basta! Tymczasem od wtorku już odbywała się normalna przedsprzedaż biletów wycieczkowych. Frekwencja, jak zwykle, była bardzo duża. Organizatorzy: Wagons Lits, „Orbis” i Syndykat Dziennikarzy łódzkich, wpłacili do kasy kolejowej zastrzeżoną przez umowę sumę gwarancyjną w wysokości 1.200 złotych, przygotowano dla uczestników wycieczki bilety ulgowe do teatrów, kin i na wyścigi.

Za oszczerstwo
miesiąc aresztu i 100 zł.
grzywny

Sąd grodzki w Łodzi rozpatrywał ciekawą sprawę o oszczerstwo.

J. Cukier, z zawodu pachciarz, (Dolna 12) w czasie rozmowy z jakimś znajomym na folwarku pod Łodzią wyraził się między innymi, że „Maks Bornstein, Sienkiewicza nr. 9, jest człowiekiem pozbawionym praw”.

Treść tej rozmowy dostała się do wiadomości Bornsteina, który zaskarżył Cukiera do sądu o oszczerstwo.

Sprawa ta znalazła się na wokandzie sądu. Ze strony Bornsteina wystąpił jako obrońca adw. Hałicki, ze strony zaś Cukiera adw. Wolman. Na przewodzie sądowym ustalono, iż rzeczywiście Cukier wyraził się w ten sposób, Bornstein natomiast przeprowadził dowód prawdy, przedstawiając zaświadczenie ministerstwa sprawiedliwości, że nigdy dotąd nie był karany, nie ma więc mowy o pozbawieniu praw.

Sąd, po naradzie, skazał Cukiera za oszczerstwo na 1 miesiąc bezwzględny aresztu oraz 100 zł. grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 10 dni aresztu.

Natychmiast po otrzymaniu zawiadomienia o „dziwnej” dyspozycji z Warszawy, przedstawiciel Syndykatu Dziennikarzy zaopatrzonego w odpowiednie pełnomocnictwa, udał się do stolicy, gdzie interwenjował w ministerstwie komunikacji na audjencji u ministra Butkiewicza. Początkowo wydano zarządze

nie, aby z jednego z pociągów, jaki przejeżdżać będzie przez Koluszki, odłączyć 6 wagonów i oddać je do dyspozycji wycieczkowiczom. Następnie jednak dyrekcja cofnęła uprzednie zarządzenie i oświadczyła delegatowi, że z powodu trudności w związku z nowym układem jazdy, brakiem wago-

nów i t. p. puszczenie pociągu jest niemożliwe.

„Zielony Ekspres” z niewytłomaczonych powodów nie ruszył z Fabrycznego dworca, a co gorsze, jak się dowiadujemy z miarodajnych źródeł, najprawdopodobniej nie wyruszy więcej.

W ten sposób stale i ustawicznie szkanowana Łódź spotkał jeszcze jeden zawód. Pozbawiono nas nagle i bez podania przyczyn, możliwości zwiedzania stolicy, za jednym zamachem utracono piękną i pożyteczną inicjatywę ludzi, którzy pragnęli zbliżyć dwa największe miasta polskie.

Jakież mogą być przyczyny?

Niektórzy przypuszczają, że decyzja okręgowej dyrekcji poddyktowana została tem, że stwierdzono, iż w wycieczkach biorą udział kupcy, którzy wykorzystują pociągi wycieczkowe dla załatwiania swych interesów.

Praktyka zadała temu kłam. Niewątpliwie wśród wycieczkowiczów był pewien odsetek takich podróżnych, ale odsetek minimalny. Kiedy zawiadomiono oczekujących na dworcu, że „Zielony Ekspres” nie jedzie do Warszawy, tylko 30 osób z ponad 500 udało się do kas kolejowych, aby nabyć normalny bilet; a więc 6 procentom za ledwie zależało na szybkim dostaniu się do Warszawy dla załatwienia swych spraw.

Nie wiemy jak rozwiązana zostanie sprawa cofnięcia pociągów wycieczkowych. Istnieje przecież okólnik, opatrzonego liczbą Hou 396 z dn. 8 kwietnia 1933 roku, który mówi, że pociągi wycieczkowe kursować będą do dnia 31 grudnia b. r.

Sprostowanie
urzędowe

Na podstawie art. 21 dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prawnych z dnia 7 lutego 1919 roku (Dz. Praw z dnia 8 lutego 1919 roku Nr. 14, poz. 186) — proszę o zamieszczenie w najbliższym N-rze czasopisma „Głos Poranny” w mieście, gdzie była podana notatka „Nadużycia na uniwersytecie warszawskim” (Nr. 113 z 25 kwietnia 1933), następującego sprostowania: nieprawdą jest, że „na wniosek prokuratora zostało wdrożone śledztwo przeciw dyrektorowi biblioteki uniwersytetu dr. Ryglowi”, jak i dalsze wiadomości podane w wymienionej notatce nie są zgodne z prawdą, natomiast prawdą jest, że śledztwo w sprawie nadużyć zostało rozpoczęte i dotąd ukończone nie zostało.

Naczelnik wydziału
B. Kielski

RYN DżUNGLE

W rol. głównych
**Buster Grabbe
i Frances Dee**

Dzisiaj w kinie
„CASINO”

Dla młodzieży przez cały
wieczór 1.09 gr.
Grupami po 80 gr.

Rana kom. Wesołowskiego
nie budzi już poważniejszych obaw

Krwawa walka jaka rozegrała się między policją a 3-krotnym mordercą, 19-letnim Bronisławem Dziubą, wzbudziła ogromne zainteresowanie na terenie Pabjanic.

Zwłoki zabitego kilku strzałami policji, Bronisława Dziuby, przewieziono niezwłocznie do prosektorjum przy szpitalu miejskim w Pabjanicach, gdzie dokonano sekcji zwłok, a następnie po sporządzeniu odpowiedniego protokołu oględzin lekarskich wydano rodzinie.

W czasie walki, jak to podawa-

liśmy, ranni zostali funkcjonariusze policji, przyczem komisarz Wesołowski, z urzędu śledczego w Łodzi, dość ciężko kulą w nogę.

Początkowo istniało przypuszczenie, iż kula uszkodziła kość. Bada nia w tym kierunku wykazały, że na szczęście zostały naruszone jedynie mięśnie.

Stan komisarza Wesołowskiego jest bardzo dobry i w dniu wczorajszym rannego przewieziono do Łodzi.

Gimnazjum nowego typu

Kto będzie przyjmowany do klasy pierwszej

W związku z wprowadzeniem w życie nowej ustawy szkolnej, w roku bieżącym istniejące dotąd trzecie klasy gimnazjalne, przemiana nowane być mają na pierwsze gimnazjum nowego typu. Ponieważ ogół zainteresowanych rodziców i opiekunów nie zupełnie dokładnie orientuje się w nowych przepisach, podajemy poniżej przepisy na zasadzie których przyjmowana będzie młodzież do I klasy nowego gimnazjum.

Przedewszystkiem przyjmowana będzie ta grupa uczniów, którzy otrzymali promocję z tegorocznej drugiej klasy gimnazjów państwowych i prywatnych, posiadających pełne prawa. Ponadto młodzież, która ukończyła co najmniej sześć oddziałów szkoły powszechnej, lub dwie klasy gimnazjum nie posiadającego pełnych praw i zda przepisy egzamin. Młodzież w tym samym wieku, nie posiadająca zad-

nych świadectw, jeżeli zda egzamin wstępny.

Ostatni kandydaci zdają egzamin pełny ze wszystkich przedmiotów w zakresie 7-klasowej szkoły powszechnej z wyjątkiem rysunków, robót i ćwiczeń cielesnych.

Egzaminy wstępne rozpoczną się w dniu 15 czerwca.

Z dziesięciotówką
po 2 Miljony.

Już w czwartek rozpoczyna się ciągnięcie I Klasy Loterii Państwowej i trwa pięć dni.

Nie zwlekajcie dłużej z nabyciem losów

W Najpopularniejszej Kolekturze

S. PASSIERMAN

PIOTRKOWSKA 13. Tel. 242-13.

Pamiętajcie, że nasze losy przynoszą szczęście!

Dźwiękowy Kinoteatr
„CAPITOL”
Dzisiaj i dni następnych!

Potężny dramat życiowy mistrzowskiej reżyserji Gregory'ego Cava wg powieści znak. aut. Fanny Hurst

Symfonia 6-ciu Miljonów

Nad program: „W krainie Srebrnego Lwa”.

Początek o godz. 4, 6, 8, 10.

— Bilety ulgowe ważne bez ograniczeń.

W rol. gł.: dawno niewidziany ulubieniec kobiet **RICARDO CORTEZ** oraz czarująca bohaterka „BOCZNEJ ULICY” **IRENA DUNN.**

— Ceny miejsc popularne.

Obroty ziemi ulegają stale wahaniom

Astronomowie stwierdzili, że czas obrotu ziemi ulega znacznym wahaniom. Astronom amerykański Brown obliczył, że w połowie 17 wieku był obrót ziemi o 30 sekund szybszy, zaś w r. 1790 o 30 sek. powolniejszy w porównaniu do czasu normalnego. W wieku XX szybkość rotacji znów się zmniejszała. Wzrost ten następuje jednak nieregularnie, lecz w nagłych i ostrych skokach. Jako przyczynę tego zjawiska uczeni wymieniają przypływ i odpływ, tudzież zmiany momentu bezwładności ziemi, wywołane przesuwaniem się mas ziemskich. Możliwe jest, że skorupa ziemska pulsuje periodycznie. Nie jest także wykluczone, że jądro i skorupa ziemi obracają się z różną szybkością. Tarcia wywołane przez to we wnętrzu ziemi wywołują się w formie trzęsienia ziemi.

Co usłyszymy dziś przez radio?

- 12.10 Muzyka z płyt gramofonowych.
- 15.35 Przegląd najnowszych wydawnictw omówi prof. Henryk Mościcki.
- 15.50 Płyty gramofonowe.
- 16.25 Odczyt dla nauczycieli pt. „Program nowej szkoły powszechnej”.
- 16.40 „Jak dziecko zdobywa trudną sztukę liczenia i rachowania”.
- 17.00 Koncert symfoniczny.
- 18.00 Muzyka lekka i taneczna.
- 18.45 Odczyt p. Zbigniewa Mościckiego pt. „Na progu sezonu piłkarskiego”.
- 19.20 Komunikat izby przemysłowo-handlowej w Łodzi.
- 19.30 Feljton muzyczny pt. „Symfonie patetyczne i symfonie domowe” — wygl. p. Cezary Jelentka.
- 20.00 Koncert wieczorny.
- 22.00 Kwadrans literacki „Dziw na Rachel” — opowiadanie Marii Kuncewiczowej z książki pt. „Dwa księżycy”.
- 22.15 Recital śpiewaczy Jerzego Czaplkiego.
- 22.45 Muzyka z płyt gramofonowych.
- 23.00 Muzyka taneczna.
- AUDYCJE ZAGRANICZNE**
- Bruksela (509)
- 22.40 Concerto grosso Nr. 14 Haendla i utwór bohaterski Francka.
- Kalundborg (1153)
- 20.15 Opera Mozarta „Così fan tutte”.
- Strassburg (345)
- 18.30 Kwartet smyczkowy Dumasa i Sonata wiolonczelowa Boellmana.
- Praga (488)
- 19.30 Opera Masseneta „Thaïs”.
- Budapeszt (550)
- 20.00 Międzynarodowy turniej pianistów im. Franciszka Liszta.

Cera na wiosnę wymaga oczyszczenia!

Institut de Beauté
roma

6-go Sierpnia Nr. 3, II piętro, front.

Usuwanie piegów, wągrów i zmarszczek. — Racjonalny masaż twarzy. — Fachowe wskazówki w dziedzinie pielęgnowania cery. —

OD PRZESZŁO 100 LAT

Cinzano dostarczane jest w jednakowej doskonałej jakości.
Cinzano przed jedzeniem pobudza apetyt.
Cinzano po jedzeniu ułatwia trawienie.
Dlatego też o każdej porze Vermouth Cinzano!

Wszędzie do nabycia.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA

Notafki

Zmarł w Paryżu w wieku lat 76 słynny rzeźbiarz zwierząt Francois Pompon. Prace jego zdobią muzeum Luxemburskie i liczne muzea zagraniczne m. in. w Ameryce.

W swej turystycznej podróży naokoło świata zatrzymał się 2 tygodnie w Tokio i Kioto znany pianista i kompozytor polski, p. Aleksander Tansman. Na zaproszenie tokijskiego towarzystwa przyjaciół muzyki dał on trzy koncerty. Program wypełniły przeważnie dzieła Szopena i kompozycje własne Tansmana, oparte na motywach polskich. Koncerty artysty polskiego doznały bardzo serdecznego przyjęcia. Miejsceowa prasa japońska i angielska, jak „Japan Times” i „Japan Advertiser”, poświęciły Tansmanowi szereg przychylnych krytyk.

W teatrze Politeama Chiarelli w Turynie wystawiono nową komedię Marjusa Massa pt. „Sokratesie, idź naprzód”. Komedia odniosła poważny sukces.

We Florencji zapowiedziano wystawienie nowego dramatu historycznego znanego pisarza Walenty na Piccoli pt. „Lidia wśród płomieni”. Dramat ten, oparty na średnio-wiecznej legendzie, przedstawia losy dantejskiej postaci Piccardy Donati.

Teatr „SCALA”

Na ogólne śądanie! Dziś, we wtorek, poraz 25-ty i dni następnych o godz. 9 wiecz. M. Winder prezentuje znakomite gwiazdy ameryk.

Lucy i Misze
GERMAN

w sztuce p. t.
MATKA I TEŚCIOWA
Wkrótce! II-ga wielka Premjera sztuki
Takie jest życie!

NAJBLIŻSZE WYCIECZKI.

W najbliższą niedzielę uruchomiono na zostanie wycieczka do Spawy. Przejazd w obie strony łącznie ze śniadaniem zł. 4.70.

Dnia 20 maja z okazji 700-lecia miasta i otwarcia wystawy filatelistycznej wycieczka do Torunia — za zł. 10.50.

25. Pielgrzymka do Częstochowy 28. „Pociąg w nieznane”. Zgłoszenia przyjmuje Wagons-Lits i Orbis.

JUTRZEJSZY WYSTĘP WŁADYSŁAWA WALTERA.

Jutro odbędzie się w filharmonii jedyny wieczór artystyczny z udziałem ulubieńca publiczności, Władysława Waltera, znakomitego satyryka, artysty scen warszawskich oraz gawędziarza „Polskiego Radja”. Oprócz tego w wieczorze tym udział biorą artyści scen stołecznych. Jadwiga Bukojemska, Basia Relska, Konrad Ostrowski, Jerzy Klimaszewski oraz Władysław Miszczuk. Wykonają oni bogaty program, składający się z 18 przebojów. Początek o godz. 8.30 wieczorem. Bilety po cenach przystępnych sprzedaje kasa filharmonii.

Komunikat

Firma Fotygo i Klikar w Łodzi, ul. Nawrot Nr. 5 tel. 145-21 posiada na składzie pierwszorzędnej jakości filce bitumiczne do krycia dachów na starych i nowych budynkach.

Extra - filc Resinoroid i azbestowany filc Azbestolit nie wymagają konserwacji w ciągu 15 lat, kalkuluja się zatem taniej nawet od zwykłej papy, nie mówiąc już o tym, że przez swój srebrzysty kolor wysuwają się pod względem estetycznym wyglądu na czoło wszystkich materiałów nowoczesnych. Są odporne na ogień przenośny.

Białolit - biała papa bitumiczna również bez smółca, konkuruje skutecznie ceną z papami zwyczajnymi, a przewyższa je o całe niebo jakością materiału i pięknym wyglądem. Nie wymaga do lat 6 żadnej konserwacji.

Firma Fotygo i Klikar w Łodzi posiada również stale na składzie Smołoleum do konserwacji starych dachów papowych, blaszanych i dachówkowanych. Smołoleum wyrabiane jest z najlepszej, preparowanej specjalnie do tego celu smoły z do daniem odpowiednich składników, niszczących zawarte w niej kwasy i potęgających kilkakrotnie właściwości konserwacyjne smoły.

Firma Fotygo i Klikar w Łodzi zaangażowała fachowca - specjalistę, pod kierownictwem którego wykonywuje wszelkie roboty związane z kryciem i konserwacją dachów starych i nowych, oraz przyjmuje nowe roboty blacharskie, większe i drobniejsze reparaacje starych dachów papowych.

Jednocześnie firma Fotygo i Klikar w Łodzi wobec pojawienia się na rynku tutejszym niemiłych naśladownictw, przestrzega Sz. Kli-jentelę przed ich nabywaniem. Na śladownictwa te pod różnymi nazwami szumnie reklamują się, jako filce, nie będąc jednak niczym innym, jak „ersatz - filcami”.

Adres składów: ul. Sucha Nr. 3 tel. 154-57.

Adres biura i zakładu dekar-skiego: ul. Nawrot Nr. 5. tel. 145-21.

Fotygo i Klikar, wyłączni zastępcy Zakładów Przemysłowych „Jago” w Warszawie.

TEATR POPULARNY

Dziś i codziennie „Malka Szwar-zenkopf” Gabryeli Zapolskiej. Po-czątek o godz. 8.30 wiecz.

TEATR „SCALA”

Dziś, we wtorek o godz. 9-ej w. w dalszym ciągu sztuka Harrego Kalmanowicza „Matka i teściowa” z Lucy German w roli „Estery” i Miszą Germanem w roli „Lazara”. W przygotowaniu druga wielka premjera ze znakomitymi gośćmi amerykańskimi p. t. „Takie jest życie...”

POCIESZAJĄCA WIADOMOŚĆ DLA WYJEZDZAJĄCYCH DO WARSZAWY

Znane w sferach towarzyskich panie Ludwika Parnasowa i Marja Goldsteinowa otworzyły w War-szawie przy ul. Marszałkowskiej Nr. 120, blisko dworca Głównego, wytwornie urządzone, według o-statnich wymogów techniki, wędliniarnię, pasztecziarnię p. f. „Pre-sto”.

„Presto” będzie w Warszawie reprezentować firmę Zjednoczo-nych Rzeźników Żydowskich w Ło-dzi, a my w Łodzi wiemy, jak wy-sokiego gatunku i smaku są te wędliny.

Łodzianie w Warszawie nie o-mieszkają zapewne odwiedzać tego lokalu, zwłaszcza, że będzie moż-na konsumować na miejscu.

SALA FILHARMONJI, Narutowicza 20.

L. Ż. T. M. L. Hazomir

Dziś, wtorek, o 8.30 w. **WIELKI KONCERT** Dyr. prof. J. ZAKS W progr. m. in. Mendelson „Noc Walpurgi” z udziałem sławy nadkantorów Chór mieszany tow. Hazomir i ork. L. **J. ALTERA (Hanower)** Ork. Filharm. Soliści: R. Lewin (alt), J. Alter (tenor), Z. Lewin (baryton), J. Hecht (bas). W I-ej części arje i pieśni wykona nadkantor J. Alter (Hanower). Bilety w Kasie Filharmonij

Rozwój stacji nadawczych

zmusza do gruntownej zmiany podziału fal w eterze

W dniu 15 b. m. odbędzie się w Lucernie konferencja techniczna unji radjofonicznej, mająca na celu przygotowanie planu podziału fal pomiędzy radiostacje nadawcze europejskie. Dotychczasowy podział fal, ustalony w Pradze w roku 1927, oddawna już nie odpowiada wymaganiom. W czasie ustalania planu praskiego podziału fal w Europie było znacznie mniej stacja nadawczych i moc ich była znacznie mniejsza. Te warunki techniczne spowodowały, że międzynarodowo w unia radjofoniczna ustaliła w Pradze, aby stacje sąsiadujące z sobą w eterze różniły się od siebie częstotliwością drgań, wynoszącą 9 kilocykłów.

Układ ten pozwalał przy ówczesnym stanie radjotechniki, zarówno nadawczej, jak i odbiorczej, na niezakłócony odbiór prawie wszystkich stacji. Ten szczęśliwy dla radjosluchaczy - lampowców okres trwał jednak niedługo, bo-wiem ilość stacji w Europie ciągle wzrastała i wzrasta nadal, na miej-scu zaś rozgłośni o mocy kilku ki-

Zebranie komitetu pomocy dzieciom

Dziś o godz. 7 wiecz. odbędzie się wielkie zebranie komitetu wojewódzkiego towarzystwa pomocy dzieciom i młodzieży polskiej w Niemczech w lokalu Harcerstwa polskiego (Ewangelicka 9) w sprawie kolonii letnich dla dzieci polskich z Niemiec. Na zebranie zostali zaproszeni oprócz członków komitetu przedstawiciele związków i organizacji społecznych. Dzięki wielkiemu zrozumieniu społeczeństwa i poparciu wszystkich czynników miarodajnych akcja towarzystwa rozwija się bardzo dobrze. Jest możliwym, że komitet będzie mógł przyjąć co najmniej 7000 dzieci z Niemiec, czyli o 100 proc. więcej niż w roku ubiegłym. Wymaga to jednak wielkiego wysiłku całego społeczeństwa województwa łódzkiego i dlatego usilnie prosimy wszystkie organizacje o wysłanie swych przedstawicieli na dzisiejsze zebranie oraz o poparcie naszych poczynań na terenie swych organizacji.

BEZKONKURENCYJNY REPERTUAR FILMOWY

Dźwiękowego Kina
„CAPITOL”

Dziś i dni następnych!

Symfonia 6-ciu Milionów z Ricardo Cortez i Irena Dunn

Wkrótce na naszym ekranie:

Żona na jedną noc z Mary Glory

Blaski i cienie miłości z Sylvią Sydney i Fr. March

Artyści z Nancy Carroll

oraz te wszystkie, które cechuje wybitny artystyzm w pomysle, reżyserji i pięknej oprawie muzycznej

SPLendid

NARUTOWICZA 20. OSTATNIE DNI!

Początek o g. 4 po poł.

JEGO EKSCYLENCJA SUBJEKT

Ceny miejsc od

80 gr.

Lund

Włody tenisista berliński, osiągnął na ostatnim turnieju doskonałe rezultaty.

Praga zwycięża w tenisie Warszawę 3:2

W dniu dzisiejszym został zakończony w Warszawie mecz tenisowy Praga — Warszawa, który przyniósł zwycięstwo Pradze. W sobotę w grze podwójnej Hecht, Malecek zwyciężyli parę polską Tłoczyński, J. Stolarow 12:10, 6:4 i 6:4, zaś wieczorem Malecek pokonał Witmana 5:7, 6:4 i 6:1, zaś Tłoczyński Hechtla 6:3, 6:10, 6:8, 7:5 i 1:0 (v. o.) W ostatnim secie Hecht skreczował i wycofał się wskutek przemoczenia z dalszej gry. Ostatecznie zwyciężyła Praga 3:2.

Złamany obojczyk kolarza Zwycięzca nie zdobył mistrzostwa

Jak się dowiadujemy w onegdajszych zawodach kolarskich o szosowe mistrzostwo LKS obiecujący kolarz Jankowiak uległ w czasie wyścigu złamaniu obojczyka i został odwieziony do szpitala w celu dokonania operacji.

Pomimo rozegrania tego wyścigu, tytuł mistrza klubowego na rok bieżący nie został przyznany żadnemu zawodnikowi, ponieważ nawet zwycięzca biegu, Odartus nie osiągnął obowiązującego minimum.

Gimnazjum im. Kopernika zwycięża w Warszawie

W niedzielę bawiła w Warszawie reprezentacja sportowa gimnazjum im. Kopernika, gdzie w meczu lekkoatletycznym rozegranym w Agrykoli z gimn. warszawskim im. Giżyckiego odniosła zwycięstwo w stosunku 75,5:66,5.

Wyniki są następujące: Bieg 100 mtr. 1) Łada (Kop.) 11,8 sek.,

2) Ciesielski (K) o 2 mtr. w tyle; bieg 1500 mtr.: 1) Marczyński (G) 4,37,2, 2) Jędrzejewski (K). Rzut kul: 1) Ściślicki (K) 10,83 mtr., 2) Kozielski (G) 10,72 mtr. W konkurencji tej wszyscy zawodnicy osiągnęli ponad 10 mtr. Skok w dal: 1) Ośmielak (K) 6,32 m., 2) Łada 6,20 mtr. Rzut dyskiem: 1) Fidalak (K) 31,60 mtr., 2) Rowiński (G) 30,87 m. Skok wzwyż: 1) Ośmielak 1,66 mtr., 2) Jabłoński 1,61 mtr. Sztafeta 4x100 mtr. 1) Gimnazjum Kopernika 47,2 sek. o 15 mtr. przed Gimn. Giżyckiego. Naogół wyniki osiągnięto b. dobre. Poza to w meczu w siatkówkę zwyciężyło gimn. Kopernika 44:18.

Publiczności przeszło 1000 osób. Organizacja i przyjęcie b. dobre.

Na jesieni odbędzie się w Łodzi spotkanie rewanżowe.

Złot klubów robotniczych na jubileusz Turu

W dniach 12, 13, 14 i 15 sierpnia łódzki Tur z okazji 15-lecia istnienia organizuje w Łodzi złot robotniczych klubów sportowych z całej Polski. Dotychczas pewny już jest udział Turu ze Śląska, Borysławia, Radomia, Wilna i in.

W programie uroczystości przewidziany jest cały szereg imprez sportowych.

Łódzki raid turystyczny

Piękna inicjatywa województwa oby dała pozytywne wyniki

Jak już donosiliśmy wydział komunikacyjno - budowlany województwa urządza szereg wycieczek krajoznawczo - sportowych. Pierwsza z tych wycieczek pod protektoratem p. wojewody Hauke - Nowaka odbędzie się już 18 czerwca pod nazwą: „Raid turystyczny w poszukiwaniu najpiękniejszego krajobrazu na terenie województwa łódzkiego“.

Oprócz szczegółów, podanych już przez nas, chcemy dziś omówić kwestjonariusz, jaki każdy uczestnik raidu otrzyma i który winien wypełnić. Kwestjonariusz zawiera szereg bardzo doniosłych i ciekawych pytań, które mogą przyczynić się do zdobycia informacji przez wydział komunikacyjno - budowlany. A więc każdy uczestnik raidu odpowie na pytania co do stanu dróg, które przejechał, czy znalazł wszędzie drogowskazy i czy były one dostatecznie widoczne i czytelne, czy odpowiednio zaznaczone są wyjazdy z miast, wreszcie uwagi własne sportowca co do drogowskazów. Dalej następuje szereg odповіdi na pytania w sprawie ruchu na trasie: czy spotykane wozy wymijają prawidłowo i przepisowo zmniejszają światła w reflektorach. W razie stwierdzenia uchybień uczestnik winien zanotować numer rejestracyjny lub nazwisko i adres właściciela wozu. Dalej należy zaznaczyć, w którym miejscu zauważono bytło pusz-

zone luzem po szosie, dzieci obrzucające kamieniami przejeżdżających, lub przebiegających przez drogę, wreszcie wszelkie inne uwagi uczestnika raidu oraz propozycje na przyszłość, co do usunięcia różnych braków.

Kto zna plagi naszych dróg i wieczne utrapienia, na jakie napotyka w wycieczkach i wy-

Niepowodzenia Turystów w Warszawie

Wizyta drużyny piłkarskiej Turystów w Warszawie wypadła dla łódzian niezbyt fortunnie, gdyż pierwszego dnia, t. j. w sobotę Turysty ulegli Gwiazdzie 3:4 (2:2), zaś w dniu wieczniejszym w spotkaniu z warszawską Makabi — Turysty znów przegrali 2:3.

Hakoah zawieszony przez związek Makabi

Egzekutywa związku Makabi zawiesiła łódzki Hakoah w prawach członka, a to z tego względu, iż Hakoah nie zastosował się do uchwały związku Makabi, dyskwalifikująco dożywotnio 8 zawodników tego klubu. Zawodnicy ci są nadal czynni w drużynie piłkarskiej Hakoahu.

Ciekawe wiadomości

Jadwiga Wajsońska startowała w niedzielę poza konkursem na zawodach lekkoatletycznych w Bydgoszczy i osiągnęła w rzucie dyskiem 41,02 mtr., w rzucie kulą 11,43 mtr. i w skoku wzwyż 1,43 mtr. Na tych samych zawodach Jasieńska w rzucie kulą osiągnęła 12,01 m., w skoku w dal z miejsca 2,37 (rek. okr. poznańskiego).

Warszawianka w Sofji osiągnęła z „AC 23” oraz z „Levsky” identyczne wyniki remisowe 1:1. Z Sofji Warszawianka wraca wprost do Warszawy.

jazdach turysta, ten z łatwością stwierdzi, że kwestjonariusz jest ułożony nadzwyczaj trafnie i zawiera pytania co do najistotniejszych bolączek podróży po naszych szosach. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że każdy uczestnik raidu obiera sobie dowolną trasę po drogach województwa, to dojdziemy do wniosku, że wynik tej ankiety da władzom wojewódzkim obfity materiał co do stanu dróg i ruchu na szosach województwa.

Chcemy wierzyć, że zebrany w ten sposób materiał nie pójdzie ad acta, lecz zostanie istotnie wykorzystany dla poprawy stosunków, a wówczas byłby to wynik, który z wielkim uznaniem powitałby każdy turysta i sportowiec.

W każdym razie zamierzenie jest piękne i celowe, a ponieważ raid pomyślany jest jednoznacznie jako przyjemna i ciekawa impreza sportowa, więc nie wątpimy, że wszyscy sportowcy, właściciele samochodów i motocykli, bądź złączeni dla zajęcia autobusów pośpieszą tłumnie zgłosić się na raid, aby połączyć ciekawe współzawodnictwo sportowe z doniosłą inicjatywą w kierunku poprawienia stosunków na szosach i drogach naszego województwa.

Wyścig kolarski ŁTK na szosie w Krzywiu

Na szosie warszawskiej ze startem w Krzywiu za Zgierzem zorganizowane zostały przez Łódzkie towarzystwo kolarskie pierwsze w sezonie wyścigi międzyklubowe. Udział w zawodach tych wzięło 96 kolarzy z Łodzi, Rudy, Zd. Woli i Sieradza. Rozegrano kilka biegów.

Wyścig propagandowy na dystansie 20 km. dla młodzieży wygrał Blecziel (Rapid) w czasie 42:52,04.

Wyścig główny na dystansie 50 km. dla zawodników licencjonowanych wygrał w bardzo dobrej formie Kolodziejczyk (Resursa) w czasie 1:39 min., uzyskując czas lepszy od następnego kolejei Wójcika (Rapid) o 4 minuty. Nieukończyli biegu Schmidt i Paul z powodu defektu gum.

Wyścig turystyczny seńtorów dostępny dla zawodników liczących ponad lat 35 na 15 km. wygrał Świątek (Bieg) w czasie 33:6,4 sek. Zawody zostały dość sprawnie przeprowadzone.

KRÓL. HUTA — KATOWICE 78:75.

Doroczny mecz lekkoatletyczny między reprezentacjami Król. Huty a Katowicami, który się odbył w dniu wczorajszym, zakończył się nieznacznie zwycięstwem Król. Huty w stosunku 78:75.

Monaco przegrało 0:3

Mecz o puchar Davisa z Czechosłowacją W reprezentacji Polski brak Tłoczyńskiego

Mecz drugiej rundy o puchar Davisa pomiędzy reprezentacjami Czechosłowacji a Monaco został rozpoczęty z jednodniowym opóźnieniem. Przyczyną tego był padający bezustannie deszcz w ciągu całego piątku.

W onegdajszą niedzielę mecz ten był już przesądzony na korzyść Czechosłowacji. Mianowicie Menzel pobił Landaua 6:2,

6:2, 6:4, a Siba — Galeppa również w trzech setach 6:1, 6:2, 6:1.

Grę podwójną wygrała również para Czechosłowacji, Menzel — Marsalek rozprawiali się w trzech setach z parą Landaua — Galeppa w stosunku 6:1, 6:4, 8:6. Poza to odbyło się spotkanie pokazowe pomiędzy znanym tenisistą włoskim de Morpurgo, a Vodičką, które zakończyło się sensacyjną porażką Włocha w stosunku 2:6, 10:8, 7:5.

Dotychczasowy wynik brzmi 3:0 na korzyść Czechosłowacji.

Drużyna Monaco przybywa wprost z Pragi do Polski, gdzie w Katowicach rozegra między państwowe spotkanie z Polską. Zawody powyższe rozegrane będą systemem przyjętym w turnieju o puchar Davisa, to znaczy cztery single i gra podwójna.

Polski związek tenisowy ustalił już skład naszej reprezentacji. Stanowią ją będą: Hebda i Wittman w grach pojedynczych oraz Warmiński, Popławski w grze podwójnej.

Nowość!!! — Nowość!!! Niezbędne dla pp. przemysłowców, kupców, adwokatów, oraz instytucyj bankowych ZBIÓR

Upadłości i Nadzorów

ogłoszonych przez Sąd Handlowy w Łodzi w czasie od 1. I. 1925 r. do 31. III. 1933 r. jest do nabycia w księgarniach: Neumillera, -elpelta i „Czytaj” oraz składzie materiałów piśmiennych S. Hamburgskiego, (Piotrkowska 42)

Poza nazwami firm, ułożonymi w porządku alfabetycznym, zbiór ten zawiera dane, dotyczące bilansu odnosnej firmy, przebiegu postępowania sądowego, sposobu zakończenia upadłości lub nadzoru sądowego, a także terminy płatności poszczególnych rat układowych.

Entuzjazm orkiestry wojskowej

na widok tryumfu holenderskiej drużyny piłkarskiej w Amsterdamie, której spotkanie z drużyną belgijską zapowiadało się początkowo, jako porażka gospodarzy, a dopiero pod koniec holendrom udało się wyrównać, co właśnie tak rozentuzjamowało przygrywającą podczas przerwy orkiestrę.

Przedstawiciel T-wa Plantacyjnego „Hanofeah” w Palestynie pozostaje w Łodzi jeszcze tylko kilka dni udziela informacji w sprawie kupna w Palestynie PLANTACJI POMARAŃCZOWYCH na raty płatne w ciągu kilku lat. GRAND HOTEL, pok. 230 od 9 rano do 2 pp. i 5 pp. do 9 w.

Patrol

Film, robiony z pasją. Tło — utarczki napowietrzne amerykańskiej eskadry lotniczej z niemiecką na polach bitwy wojny światowej.

W rol. gł.

Ryszard Barthelmess Douglas Fairbanks jr.

Wkrótce w Łodzi

Nowa waluta w Niemczech

zapobiec ma inflacji, do której zmuszony będzie rząd Hitlera wobec trudnej sytuacji gospodarczej i wzrostu bezrobocia

Przy pomocy wewnętrznej pożyczki w wysokości półtora miljarda marek zamierzają Niemcy podjąć walkę z bezrobociem. Projekty rządu w tej dziedzinie zmierzają do zatrudnienia 700.000 bezrobotnych.

Te fantastyczne plany oceniane są nawet przez najbardziej oddaną Hitlerowi prasę bardzo krytycznie, z uwagi na niewielkie możliwości ich realizacji.

Abstrahując od szczegółów tego planu w pierwszym rzędzie strona finansowa nasuwa cały szereg refleksji.

Zwłaszcza obecne warunki wewnętrznie - gospodarcze Niemiec nie sprzyjają bynajmniej możliwościom zdobycia olbrzymich środków niezbędnych na ten cel. Swobodna wymiana towarowa i indywidualna inicjatywa gospodarcza w Niemczech została wydatnie ograniczona przez interwencję rządu do całego szeregu dziedzin. Nie można liczyć na

wielkie koncerty, ani na drobnych ciułaczy, których sytuacja materialna uległa ostatnio poważnemu pogorszeniu.

Również i Bank Rzeszy nie będzie w możności finansować tych olbrzymich poczynań.

Bilans tej instytucji za pierwszą dekadę maja wykazuje spadek zapasu walut na sumę około 4 milj. marek, a zapasu złota — na sumę 5,8 milj. marek. Pokrycie banknotów złotem nie przekracza 9,1 milj.

Zaznaczyć przytem należy, że bilans Reichsbanku o sprawie pokrycia wspomina tylko mimochodem i bardzo niejasno.

Obrót pieniądza stale się zmniejsza, co ma na celu utrzymanie kursu marki na rynku wewnętrznym.

Przy tak silnym głodzie pieniężnym trudno będzie realizować pożyczkę wewnętrzną w wysokości półtora miljarda. Trudność realizacji tego planu jest tak oczywista, że rząd Hitlera nie zdecydował się oficjalnie ogłosić swych uchwał w tej sprawie bez zgody prezydenta Reichsbanku, dr. Schachta, który bawi obecnie w Ameryce. Decyzja w tej sprawie będzie jednak musiała być w końcu podjęta, ponieważ armia bezrobotnych w Niemczech bynajmniej się nie zmniejsza.

Dwie drogi mogłyby prowadzić do tego celu.

Pierwsza — to emisja pieniądza lub bonów, co oczywiście równałoby się inflacji

lub też przymusowa pożyczka wewnętrzna, za przykładem Sowietów. Obie te drogi stanowią

tyby dla życia gospodarczego Niemiec olbrzymie niebezpieczeństwo.

Na łamach prasy omawiany jest trzeci jeszcze kompromisowy środek:

tworzenie specjalnych państwowych kas, analogicznie do istniejących w czasie wojny kas pożyczkowych, które finansowały pożyczki wojenne.

Ale to jest również swego rodzaju ukryta inflacja, gdyż Reichsbank w końcu musiałby powiększyć obieg bonów lub pożyczek i zwiększyć przez to właściwy obieg banknotów.

Charakterystyczne światło na całokształt powyższych zagadnień rzucają doniesienia z Pragi pochodzące z poważnych źró-

deł berlińskich, według których rząd niemiecki zamierza wydać nową monetę, która by obowiązywała wyłącznie w Niemczech i byłaby czemś w rodzaju bonów państwowych.

Finanse niemieckie, które znajdują się w katastrofalnych wprost stosunkach, mają być uzdrowione przynajmniej doraznie wydaniem bonów nowej monety, t. zw.

„Binnenmark”, która będzie wyłącznie wewnętrzną walutą niemiecką, podczas gdy dotychczasowa marka służyć będzie jako waluta jedynie w obiegu zagranicznym.

Ma to być wyjściem z krytycznej sytuacji bez inflacji, do której dotychczasowa bowiem waluta za-

chowa w ten sposób swoje ustawowe pokrycie złota.

Rząd niemiecki zamierza równocześnie z pojawieniem się „Binnenmark”

uwolnić wszystkie „zaaresztowane” konta bankowe w Niemczech i wypłacić ich właścicielom równowartość tych kont w nowych bonach.

W ten sposób ożywić się może życie gospodarcze przyływem nowych sum, dotychczas tezaurowanych w bankach.

gdyż nikt chyba nie będzie chciał chować w instytucjach finansowych bezwartościowych bonów bez pokrycia, które natomiast w wewnętrznym obiegu w Niemczech będą pełnowartościową walutą.

Wahania kursu dolara

wpływają na niejedolitą tendencję giełd światowych

Sytuacja na światowych giełdach w tygodniu ubiegłym zasadniczej zmiany nie uległa. Na giełdzie nowojorskiej panował nadal nastrój mocny, do czego przyczyniły się trwające wciąż jeszcze znaczne wahania kursu dolara.

Stan zatrudnienia w całym szeregu gałęzi przemysłowych podniósł się w pierwszych dniach maja w stosunku do końca marca o 2 do 4 proc., wiele firm podniosło płace o 5 do 12 proc., udzielając w ten sposób czynnego poparcia programowi Roosevelta w kierunku „nakręcania konjunktury”.

Pewne zaniepokojenie w sferach giełdowych wywołały o-

pinie niektórych ekonomistów, którzy uważają, że państwa europejskie, które zdołały jeszcze dotychczas utrzymać goldstandard, zmuszone będą w niedługim czasie porzucić parytet złota,

a w związku z tem konkurencyjność przemysłu i rolnictwa amerykańskiego znacznie się zmniejszy, co pogorszy znowu sytuację gospodarczą kraju. Pożyczki polskie miały naogół usposobienie słabsze.

Giełda londyńska wykazywała naogół tendencję mocną, łomaczy się pomyślnymi wiadomościami z poszczególnych branż przemysłowych oraz stanowczą polityką rządu w stosunku do Niemiec.

Na giełdzie paryskiej panował nastrój niejedolity,

zależnie od zwyczajki lub zniżki dolara i tendencji na londyńskim rynku metali. Na spadek kursu dolara i cen metali reagowała giełda paryska zniżką. Obroty na giełdzie amsterdamskiej były małe.

Nieco większe ożywienie wywołały przejściowo wiadomości, jakoby Roosevelt był skłonny do udzielenia moratorium dla długów wojennych. Akcje kenijskie Philipsa, które już w poprzednich tygodniach stale zwykowały, osiągnęły w okresie sprawozdawczym dalszy poważny wzrost kursów.

Giełda berlińska miała prze-ważnie usposobienie słabe, a również kursy na giełdzie wiedeńskiej kształtowały się naogół zniżkowo.

Obroty na warszawskiej giełdzie akcji były małe, tendencja słaba.

W dziale papierów państwowych zniżkowały pożyczki dolarowe.

Dolar mocniejszy

W dniu wczorajszym na najlepszym rynku dolarowym panowała mocniejsza nieco tendencja. Kurs dolara w obrocie prywatnym, pozagiełdowych, kształtował się w granicach od zł. 7,57 w żądaniu do zł. 7,53 w placeniu. Zaznaczyć należy, iż podaż materiału była w dalszym ciągu minimalna, tak że transakcje zawierano w niewielkich jedynie ilościach. Powyższe zmniejszenie się podaży łomaczy sfery zainteresowane tem, iż ilość materiału dolarowego jest na rynku obecnie bardzo mała, dotychczasowi bowiem posiadacze dolarów już się ich pozbyli, większe natomiast ilości dolarów, które u nieruchomości są w bankach w formie wkładów, nie są przez posiadaczy ruszane i nikt nie chce ich sprzedać. Nic dziwnego więc, że w wielu wypadkach podaż nie była w stanie pokryć zapotrzebowania, co wzmocniło tendencję. Bank Polski placił wczoraj za dolary zł. 7,50, a więc o 5 punktów więcej, aniżeli w sobotę. (ag)

Łódź zrywa z Gdańskiem

Silne zaniepokojenie przemysłu i kupiectwa sytuacją na terenie wolnego miasta

Tutejsze kola gospodarcze, które pozostawały od szeregu lat w ścisłym kontakcie handlowym z Gdańskiem, wyrażają silne zaniepokojenie z powodu ostatnich zajęć na terenie wolnego miasta. Sfery handlowe określają sytuację na terenie Gdańska, jako wysoce niepokojącą i groźną dla normalnych stosunków handlowych, które mogą się rozwijać jedynie w atmosferze spokoju i bezpieczeństwa, czego właśnie obecnie jest brak w Gdańsku.

Opinię tę potwierdzają przedstawiciele łódzkich firm handlowych, którzy przybyli ostatnio z Gdańska.

W związku z niepokojącą sytuacją w Gdańsku, szereg łódzkich firm handlowych i przemysłowych, pozostających w stosunkach handlowych z tem miastem, względnie posiadających nawet w Gdańsku swe oddziały, zarządził wstrzymanie dalszej wysyłki towaru na teren wolnego miasta; w kilku wypadkach wysłane

już transporty towarów zostały wstrzymane i skierowano do innego miejsca.

Niezależnie od tego, kupeom pracującym w Gdańsku z ramienia firm łódzkich wstrzamano dalsze kredyty i zalecono jaknajskrupulatniejsze ściąganie dotychczasowych należności.

Zaznaczyć należy, że szereg transportów towarowych, idących na eksport zagranicę, które pierwotnie zamierzano załadować na okręty w Gdańsku, skierowano do Gdyni. Łódzkie firmy szeregu działów, jak branży konfekcyjnej, włókienniczej, galanterijnej etc., które utrzymywały bardzo ożywione stosunki z rynkiem gdańskim, uważają, że angażowanie się w chwili obecnej na terenie Gdańska jest poważnym ryzykiem i z tego względu przerwały interesy z tamtejszymi kupcami do czasu całkowitego uspokojenia i wyjaśnienia się sytuacji w tem mieście. (ag)

F. „Rozen i Wiślicki” kupiła fabrykę B-ci Samet

W dniu dzisiejszym, po blisko półtorarocznej przerwie uruchomiona została fabryka włókiennicza B-ci Samet.

Fabrykę tę nabyła ostatnio na licytacji jedna z większych łódzkich firm branży konfekcyjnej, a mianowicie sp. akc. „Rozen i Wiślicki”.

Po dokonaniu niezbędnego remontu, firma „Rozen i Wiślicki” powiększa fabrykę uruchomiła. (ag)

Nowa placówka handlu polsko-tureckiego

Jak się dowiadujemy, powstała w Łodzi z inicjatywy ambasadora tureckiego, spółka polsko-turecka dla handlu i przemysłu.

Prezesem spółki tej został znany na gruncie łódzkim w sferach przemysłowych i handlowych p. Adolf Hamburgier.

Celem spółki tej będzie nawiązanie ścisłych stosunków handlowych polsko-tureckich, przyczem w grę wchodzić będą transakcje kompensacyjne.

Powstanie tej placówki, uważać należy, za zjawisko ze wszech miar pożądane, gdyż działalność jej przyczyni się może do wydatnego zwiększenia obrotów polsko-tureckich.

Upadłości i nadzory

Na żądanie wierzyciela Mojżesza Gormana i innych ogłosił sąd upadłość Herka Landauowi i Michałowi Krzysłowskiemu (Al. I. Maja 15), posiadającym filię w Krakowie.

Na zebraniu wierzycieli, celem zlikwidowania masy upadłości, syndyk odczytał sprawozdanie, z którego wynika, że w aktywach znalazły się zaprotestowane weksle, które po zasięgnięciu informacji, zostały zakwalifikowane jako bezwartościowe. Ze sprzedanych ruchomości osiągnięto 273 zł. 50 gr., które użyto na wydatki likwidacji i zalegają należność syndyka.

Sprawozdanie obecni przyjęli do wiadomości oraz uchwalili, by sędzia komisarz nie występował do sądu o przywrócenie upadłym części kupieckiej.

Sąd postępowanie upadłościowe umorzył.

W sprawie upadłości Mojżesza Szczybuka sędzia komisarz złożył sądowi wniosek, w którym powołuje się na zaświadczenie prokuratora, zawieszające postępowanie karne w związku z upadłością, które to postępowanie zostało zawieszane do chwili ujęcia Szczybuka, gdyż takowy się ukrywa. Wierzyciele zainteresowania upadłością nie okazują; masa upadłości żadnych aktywów nie posiada, w konkluzji prosił o umorzenie postępowania.

Sąd postępowanie upadłościowe umorzył.

Giełda zbożowo-towarowa w Łodzi

Notowania za 100 kg. w złotych z dnia 15 maja 1933 r.

Zyto 18.00 — 18.50 pszenica — 36.50 — 37.50, jęczmień browarowy 15.00 — 16.00, jęczmień przemysłowy 14.00 — 15.00 owoce — 14.00 — 15.00, mąka pszenna 65 proc. 37.00 — 39.00 mąka żytnia 65 proc. 27.00 — 29.00, mąka żytnia 60 proc. 28.00 — 29.00, otręby żytnie 10.00 — 10.50, otręby pszenne 9.50 — 10.00, otręby pszenne grube 10.00 — 10.50, groch Victoria 28.00 — 32.00 ziemniaki jadalne 3.50 — 4.00 lubin niebieski 8.00 — 9.00

Sytuacja ogólna spokojna. (ag)

Propozycja rozejmu celnego uniemożliwi Polsce wprowadzenie nowej taryfy

W związku ze światową konferencją ekonomiczną zawieszono nad nami groźbę niebezpieczeństwa. Wywołane ono zostało przez amerykańską propozycję rozejmu celnego, której przyjęcie mogło być pociągnięciem za sobą niemożliwość wprowadzenia w życie naszej nowej taryfy celnej dnia 11 października r. b., a tem samem także znacząco utrudni rozpoczęcie i zamierzone rokowania traktatowe.

Jednak szereg państw, a w pierwszym rzędzie Anglja, propozycję amerykańską nie przyjęła. Nie jest jednak wykluczone, że w trakcie konferencji niebezpieczeństwo to w tej, czy innej formie znowu nad nami

zawisnie, zwłaszcza, że Ameryka już zapowiedziała, że ma zamiar uczynić analogiczny wniosek na samej konferencji zaraz pierwszego dnia.

Układ stosunków w tym zakresie jest więc dość paradoksalny. Polska w dziedzinie zbrojeń celnych pozostawała zawsze w tyle za innymi państwami świata. Z chwila, kiedy po długim zwlekaniu, weszliśmy na drogę dostosowania ochrony celnej do wymagań naszego rynku, Ameryka, która oddawna odseparowała się od przywozu z zagranicy prohibicyjną taryfą, występuje z propozycją utrzymania status quo w dziedzinie zbrojeń celnych.

Konfekcja -- za sisal!

Tranzakcja kompensacyjna dla zwiększenia eksportu

Zapowiadana oddawna tranzakcja kompensacyjna z Holandją na sisal (konopie kolonjalne) została wreszcie przez ministerstwo przemysłu i handlu zaakceptowana w ten sposób, że wyznaczony został kontyngent kompensacyjny na 240 tysięcy kg. rocznie z podziałem po 40 tysięcy kg. co 2 miesiące.

Sisal sprowadzony będzie do Polski w zamian za konfekcję łódzką, co niewątpliwie przyczyni się do ponownego ożywienia w branży konfekcyjnej. (ag)

W dniach najbliższych nastąpić

ma reorganizacja izby handlowej polsko - holenderskiej.

Do prezydium izby wejdzie prezes rady nadzorczej jednej z tutejszych najpoważniejszych firm przemysłowych włókienniczych, do rady zaś jeden z najpoważniejszych tutejszych konfektionerów, wreszcie nastąpią zmiany również i w dyrekcji izby, w skład której wejdzie jeden z wyższych urzędników ministerstwa przemysłu i handlu.

Zdaniem sfer zainteresowanych, powyższe zmiany spowodują niewątpliwie wzmocnią działalność izby w stosunkach handlowych polsko - holenderskich. (ag)

Rynek pieniężny

Warszawska giełda pieniężna

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz przeważała mocniejsza, zwłaszcza dla waluty amerykańskiej i angielskiej. Obroty były normalne. Notowano: Belgja 123,30, Holandia 358,75 — 358,70, Londyn 30,30 (plus 10), Nowy Jork 7,68 (plus 6), Nowy Jork — kabel 7,70 (plus 7), Oslo 154,25

(— 500), Paryż 35,11, Szwajcaria 172,25 (— 4), Włochy 46,55. Tranzakcje dokonane a nienotowane: Praga 26,55; w obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 208,75 (— 60). W obrotach prywatnych: marka niemiecka 204,25 (— 175), szyling austriacki 99 (— 25), funt angielski w gotówce 30,45 (plus 5), dolar gotówkowy 7,65 — 7,61 — 7,62, dolar złoty 7,20 (— 8), rubel złoty 4,90 — 4,87 (—), rubel srebrny 1,45 (— 3), bilon 0,67 (— 3).

(— 25), 8 proc. dillonowska 55,75 7 proc. stabilizacyjna odcinki po 100 dolarów 50,50, za 4 i pół proc. Warszawy 45,25, 5 proc. Warszawy 48,25, 8 proc. Łodzi 55,50 (plus 50, 6 proc. Warszawy VIII i IX emisja 30,50; za 10 proc. pożyczkę kolejową chciano płacić 101,50, za 7 proc. Warszawską dolarową 32

NOTOWANIA BAWELNY NOWY JURK

loco 8,85 maj 8,69 czerwiec 8,76 lipiec 8,86 sierpień 8,91 wrzesień 8,99 październik 9,08 listopad 9,14 grudzień 9,24 styczeń 9,32 luty 9,37 marzec 9,43

NOWY ORLEAN

loco 8,76 maj 8,60 lipiec 8,76 październik 9,04 grudzień 9,21 styczeń 9,28 marzec 9,43

LIVERPOOL

loco 6,18 maj 5,93 czerwiec 5,91 lipiec 5,90 sierpień 5,90 wrzesień 5,90 październik 5,90 listopad 5,90 grudzień 5,91 styczeń 5,92 luty 5,93 marzec 5,95 kwiecień 5,96 maj 5,98 czerwiec 6,01 lipiec 6,04

LIVERPOOL

Egipska: loco 8,23 maj 7,87 lipiec 7,91 październik 7,99 listopad 8,05 styczeń 8,13 marzec 8,21 maj 8,26

Upper: loco 7,42 maj 7,19 lipiec 7,09 październik 7,03 listopad 7,02 styczeń 7,04 marzec 7,07 maj 7,10

BREMA

loco 10,25 lipiec 9,85 październik 10,09 grudzień 10,22 styczeń 10,27 marzec 10,41

ALEKSANDRJA

Sakkelaridis: maj 14,76 lipiec 14,88 listopad 15,58 styczeń 15,85 Ashmouni: czerwiec 12,89 październik 12,78 grudzień 12,90

Miljonowe transakcje na len rosyjski

W ostatnich dniach podpisane zostały w Paryżu i Brukseli przez przedstawicieli sowieckich misji gospodarczych długoterminowe kontrakty na dostawę lnu rosyjskiego do Belgji i Francji. Otrzymał te transakcje wyrażają się cyfrą 5 milj. rubli. Termin dostaw ustalony został na okres do końca roku 1933, oraz na rok 1934.

Jednocześnie udała się specjalna delegacja rosyjskiego syndykatu eksportowego lnu do Holandji, gdzie podjęte zostały analogiczne pertraktacje w sprawie dostaw lnu rosyjskiego na rynek holenderski.

Aktywność ZSSR. w zakresie lnu pozostaje w związku z silną rozbudową sowieckiej polityki lniarnej, zmierzającej konsekwentnie do tego, by len rosyjski stał się na rynkach międzynarodowych dominującym czynnikiem, wpływającym w sposób decydujący na kształtowanie się cen tego surowca.

AKCJE

Dla akcji tendencja była mocniejsza, przy obrotach małych. Notowano: Bank Polski 70 — 71 (plus 50), Lilpopy 10,50 — 10,75 (plus 25), Starachowice 8,50 (plus 35). Tranzakcje nienotowane, a dokonane: Modrzejów 2,75 (— 25), Norblin 20,75 (plus 75), Haberbusch 38,50

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych przeważała tendencja mocna, przy dość dużych obrotach 5 proc. pożyczką konwersyjną i 8 proc. listami m. Warszawy. Notowano: 3 proc. budowlana 37,75, 4 proc. dolarowa 48,50 (plus 10), 4 proc. pożycz. inwestycyjna zwykła 101,25 — 101,50, 5 proc. konwersyjna 43,50, 5 proc. kolejowa 37,50 (plus 25), 7 proc. stabilizacyjna 49,25 — 49,50 — 49,38 (plus 38), 8 proc. listy zastawne Przemysłu Polskiego 55 (plus 75), 4 i pół proc. ziemskie 38,50 — 38 (— 100), 8 proc. Warszawy 40,25 — 40. (— 25), 8 proc. Kiele 31 (plus 100).

Tranzakcje dokonane a nienotowane: 7 proc. śląska 34,50 — 34,75

SOL DO NOG
USUWA WSZELKIE DOLEGLIWOŚCI NOG
zwracać uwagę na nowe opakowanie

MACA
MASZYNOWA codziennie świeża
Mąka macowa. Zacierki jajeczne.
Sucharki na wzór KARLSBADZKICH
oraz wszelkie wyroby cukiernicze
poleca znana **CUKIERNIA**
N. WEINBERGA
Piotrkowska 38, tel. 148-82.
Ceny niższe.

Doktor
H. SZUMACHER
Choroby skórne i weneryczne
Piotrkowska 56 tel. 148-62
Przyjmuje od 11/2-4 pp. i o 6-9 w w niedz. i święta od 10 — 1 pp.
Ceny lecznic

Pielegniarki-hygienistki
przyjmują dyżury i wszelkie zabiegi
po cenach przystępnych
Piotrkowska 62, m. 103
tel. 242-82.

Dr. J. Nadel
AKUSZER-GINEKOLOG
przyjmuje od 3-5 i 7-8 wiecz.
przeprowadził się na
Andrzeja 4, tel. 228-92

Dr. med.
M. GLAZER
Choroby skórne i weneryczne
przeprowadził się na ulicę
Zachodnią 64
telefon 185-49
przyjmuje od 12-2 i od 7-8,30 w. w niedzielę i święta od 10-12 w poł.

Dr. G. Rydzewski
choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Zamenhofska 6
przyjmuje od godz. 6-8 wiecz., panie od 9-10 rano, w niedziele i święta od 10-12.

Dr. med.
Niewiażski
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
Andrzeja 5, telef. 159-40
przyjmuje od 8-11 rano i od 5-9 w w niedziele i święta od 9-1

Doktor
W. Łagunowski
Piotrkowska 70, tel. 138-81
powrócił
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Gabinet Roentgeno-leczniczy
Przyjmuje od 8,30 do 10,30 rano, od 1-ej do 2,30 pp., od 6 do 8,30 wiecz., w niedziele i święta od 10-1

Iwonicz-Zdrój
Województwo Lwowskie, pow. Krosno
Najsilniejsza solanka jodowa, znakomita borowina. Sezon letni od 10-go maja, ceny niższe.
Dwa Sanatoria otwarte cały rok.
Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu i Komisja Zdrojowa

Do akt. Nr. Km. 1262 | 33
Obwieszczenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 12, zam. w Łodzi przy ulicy Piramowicza 7
na zasadzie art. 602, 603, 604 K.P.C. obwieszcza, że w dniu 18 maja 1933 roku od godz. 11 (nie później jednak niż w dwie godziny) w Łodzi, przy ul. Zachodniej 17 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Dawida Lipela składających się z urządzenia lokalu handlowego, oraz wina i wódek oszacowanych na łączną sumę 981 zł. na saspokojenie wierzytelności Szmulca Herszkorna.
Powyższe ruchomości można oglądać pod wskazanym adresem w dniu licytacji.
Łódź, 21.4. 1933
Komornik (-) Adam Jaroszyński

Meble
nowoczesne i starożytne
po cenach najniższych
nabyć można tylko
w sklepie komisowym
A. Wajcmana
ul. Sienkiewicza 6.

NERWOBÓLE i REUMATYZM
leczy
UNIVERSAL marki "GLOB"

Odstąpię
2 pokoje z kuchnią
w czystym domu, słoneczne, front, balkon, wygody, ul. Lipowa 56, mieszk. 14, od g. 2-4.

Do akt. Nr. Km. 1140 | 1933
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 7-go zam. w Łodzi, przy ul. Kilinskiego 96-a
na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 26-go maja 1933 roku od godz. 12-14 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do f-my: „Mechaniczna Nawijalnia Nici Frajdenrajch” na rzecz T-wa „Sноп”
w jego lokalu w Łodzi przy ul. Południowej 34 składających się z trzech tak zwanych „Sepulmasszyn” oszacowanych na łączną sumę 500 zł. które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, 2.5.33 r.
Komornik (-) St. Górski

„HYGIENA”
Łódź, Andrzeja 1.
Przyjmuje wszelkie roboty, wahodzące w zakres czyszczenia szyb, fotowania, oklinowania i drutowania posadzek. Sprzątanie biur i mieszkań oraz czyszczenie obien fabrycznych w budynkach piętrowych i parterowych (t. zw. Szedowych) oraz odkurzanie elektroluxem.
Opakowanie drzwi i okien na zimę!
Ceny nisule. Tel. 103-47 (pryw)

Dźwiękowy Kino-Teatr
„Przedwiośnie”

Zeromskiego 74, róg Kopernika

Dziś premiera!
Gasnące Płomienie
W rolach głównych: **Clive Brook i Claudette Colbert.**
Następny program: „Tajemnica Sekretarki” w rolach głównych: Claudette Colbert i Herbert Marshall
Ceny miejsc: I 1,09, II 90 gr., III 50 gr. Kupony ulgowe po 70 gr. Początek seansów o g. 4, w niedzielę o g. 2.
W sobotę, dnia 20 maja o godz. 12 i w niedzielę, dnia 21 maja o godz. 11 rano wyświetlany będzie **poranek dla młodzieży.** — Ceny miejsc po 20 gr

WYJEŻDŻAJĄCYCH DO WARSZAWY!! prosimy o zwiedzenie wytwornie urządzonej, według ostatnich wymogów techniki

WĘDLINIARNI — PASZTECIARNI p. l.

„PRESTO”

przy ul. MARSZAŁKOWSKIEJ 120,
blisko dworca Głównego.

Konsumcja na miejscu!

„PRESTO” Sp. z o. o.

Warszawa, Marszałkowska Nr. 120

właśc.: Ludwika PARNASOWA
i Marja GOLDSTEINOWA.

OTWARCIE!

OTWARCIE!

Jutro, w środę, dnia 17 maja r. b. otwieram

Skład bielizny damskiej i męskiej

p. l. **R. Schafrick**

Piotrkowska 160.

Skład mój zaopatrzony jest w wielki wybór **pończoch, rękawiczek, krawatów, trykotaży i swetrów** najlepszych gatunków **po niskich cenach.**

O sumienne traktowanie każdego klienta firma moja będzie dbać przy każdym zakupie.

Uwaga: Wkrótce nastąpi otwarcie oddziału konfekcji damsko-męskiej.

JUŻ ZOSTAŁ OTWARTY

OGRÓDEK przy **L. HOFFMANA**

ul. Przejazd 18
filja Piotrkowska 288

poleca wysmienite **LODY** w wyborowym gatunku

oraz napoje orzeźwiające i wyroby cukiernicze znane ze swej dobroci po cenach znizonych. Prosimy P. T. Publiczność odwiedzić nas dla odpoczynku w miłym ogródku

KUPUJCIE Z I-go ZRÓDŁA

WIELKI WYBÓR

Wózków
dateolnnych

Łózek
metalowych

Materaców
sprężynowych

Wyłmarzek
amerykańskich

Nabyć można w **FABRYCZNYM SKŁADZIE**

„DOBROPOL” Łódź, Piotrkowska 73,
TEL. 133-61, w podwórzu.

Nic nie zastąpi
OLLA

produkowanych na podstawie zgłoszonego w Ameryce do patentu sposobu wytwarzania

„Nr. 1225”

Ogłoszenie.

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „Lajbus Spira” na mocy art. 514 i nast. K. H. wywa wierzycieli powyższej upadłości, których należności zostały przyjęte do masy, aby w dniu 22 maja 1933 r. o godz. 12.30 stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi, Pl. Dąbrowskiego Nr. 5, pokój nr. 15, celem wysłuchania sprawozdania syndyka tymczasowego o stanie upadłości oraz zawarcia układu, lub związku wierzycieli i wyboru syndyka ostatecznego.

Syndyk tymczasowy

P. Lubiński, adwokat

Łódź, Śródmiejska 7.

Rowery **H. DRUTOWSKI**
ŁÓDŹ, KILIŃSKIEGO 78.

Zupełna wyprzedaż
po bardzo niskich cenach

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż.

ZŁOTO, BIŻUTERJĘ i kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny. Magazyn jubilerski **I. Fijałko**, Piotrkowska 7

BRYLANTY, złoto, srebro, różdą biżuterję oraz kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny **M. Mizes**, Piotrkowska 30

ZA BEZCEN do sprzedania stół rozsuwany dębowy na 12 osób oraz 6 krzeseł wyścielanych gobeliną — jasne. Wiadomość: **J. Nowakowski**, magazyn obuwia, Piotrkowska 9, w dni powszednie od 9 — 11 i od 5 — 7. 692—3

WÓZECZKI dziecięce Kon-Kon po cenach fabrycznych, wyżymaczki, polowe łózka poleca **Marja Jakobi**, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu. 103—8

Różne

SKRADZIONO paszport zagraniczny polski wyd. przez Starostwo Grodzkie w Łodzi w roku 1930 na nazw. **Zelman Bendel**, Al. Kościuszki 39. 4748—3

WÓZKI dziecięce kryje ceratą, przyjmują dekoracje budek, kupują również wszelkiego rodzaju wózki używane. **I. Gnat**, Południowa 21. 4746—2

WZYWAM p. Salomona Birza właściciela ekspedycji przy ul. Piotrkowskiej 44, do zwrotu w ciągu 5 dni towaru wysłanego podług Jego listu gwarancyjnego z dnia 13 marca 1933 r., w przeciwnym bądź razie skieruję sprawę do prokuratury. **P. Z. Szurek**, Piotrkowska 18.

PRZYBLAKAŁA się młoda suzka biała z czarnymi łatami, terier angielski szorstkowłosy. Zgłosić się **Perla** 9-10.

J. Z. T. 306.

Posady

BUCHALTER - KORESPONDENT (tłumacz) polsko-niemiecko-francusko-angielsko-rosyjski poszukuje posady, ewentualnie na pół dnia lub na godziny. Pierwszorzędne referencje. Oferty sub. „M. N. 3”. 713—3

POSZUKUJĘ posady biuralisty, kasjera, magazyniera. Posiadam pierwszorzędne referencje; na żądanie mogę złożyć kaucję 2 tys. Łask. oferty do admin. sub. „Miejscowość obojętna”. 4710—3

MŁODA inteligentna panna (izr.) przyjmie posadę kasjerki, ekspedientki, chętnie przyjmie kondycję na prowincji. Łaskawe oferty sub. „Posada” 1575—2

Uwaga!

„Głos Poranny”

do nabycia codziennie w sklepie p. **Lewenberg**
w Inowłodzu i Teofilowie
i na kolonjach letnich
obok Inowłodza.

POTRZEBNY zdolny szewc na damską pasową robotę do warsztatu. Płaca pierwszorzędna **L. Soczyński**, Piotrkowska 81.

Lokale

POKÓJ z kuchnią, przedpokój, duża piwnica do odstąpienia. **Wólczańska 21. Durska.**

POKÓJ umeblowany, słoneczny dla jednego lub dwóch panów do wynajęcia. **Zawadzka 50/8.**

4 POKOJE z wygodami, słoneczne, nowoczesne do wynajęcia od zaraz. **Wólczańska 23.**

DLA PANA umeblowany pokój wprost ze schodów do wynajęcia. **Kilińskiego 44 m. 46.**

POSZUKIWANE 3-pokojowe frontowe słoneczne mieszkanie z wszelkimi wygodami w centrum miasta. Pośrednicy niewykluczeni. Telefon 220-45. 4710—3

POKÓJ umeblowany dla pani do wynajęcia za 30 zł. miesięcznie. **Andrzeja 32 m. 3 od 1 do 5 pop.** 1575—2

ORTOPEDYSTA-KONSTRUKTOR

wykonywa wszelkie prace, wchodzące w zakres ortopedji: sztuczne ręce, nogi, aparaty ortoped. wszelkich systemów, gorsety na skrzywienie kręgosłupa, wkłady ortopedyczne na płaską stopę (platfus) z kompozycji aluminiowej i z masy. Aparat własnego wynalazku na krótsze nogi, zastępujące obuwie na korku (można na nie wkładać normalne pantofelki). Pasy raptarowe i brzuszne.

Pracownia ortopedyczna
Józef Rosenberg
PIOTRKOWSKA 114, w podwórzu

Przyjmuje od 9—12 i 3—7, a w soboty do 6 pp. Solidnym i odpowiedzialnym udziela się kredytu. Specjalny dział obuwia ortopedycznego.

Komunikat.

Zawiadamiamy, że siedziba związku została przeniesiona z ul. Piotrkowskiej 73 do lokalu przy ul. Piotrkowskiej 61.

Zarząd

Związku Zawodowego Sprzedawców, Rozwojścieli i Rozwojścieli Gazet w Polsce Oddział w Łodzi.

PROMOCJA jeszcze nie przepadła. Stud. Unjwers. Warsz., absolwent gimn. państw. im. Kopernika, ratuje zagrożone promocje z wszystkich przedmiotów. Pomoc naturalna również. Wiadomość: tel. 200-47.

Najlepszą wodę sodową w balonach, lemoniady owocowe oraz specjalności „Chabomlek” i „Oranżadę” poleca **FABRYKA NAPOI GAZOWYCH „Żródło”** Łódź, tel. 133-72 oraz 209-87.

Jedynie letnie Kino-Dźwiękowe w ogrodzie.

Wzrusza—Olśniewa—Czaruje—Zachwyca **Janet Gaynor i Charles Farrel** w fascynującym filmie **Foxa**

Błękitna Rapsodja
Nadprogram??? **UWAGA:** Luksusowy budynek teatralny zabezpieczony w razie niepogody

RAKIETA
ul. Sienkiewicza 40
Tel. 141-22

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.00, za odnośnienie — ogrosy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.— zagranicą — zł. 9.—

Rekopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-asfaltowy (strona 5 spalt): 1-za strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca na stronie od 2 do 7 włącznie 60 gr. bez zastrzeżenia miejsca 50 gr.; nadesłane od strony 8-aj do końca tekstu 40 gr.; nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 spalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i ślubinowe 12 zł. Ogłoszenia samiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm. zastr. 100%. Za osł. tabelaryczne lub fantaz. dodatek 50%. Ogł. dwukolor. o 50% drożej. Reklamy w dodatku ilustrowanym za 1 cm. kwadratowy 1 zł.